

47. [*] ఆ (అంతిమ) ఘడియ జ్ఞానం కేవలం ఆయనకే చెందినది. 25 మరియు ఆయనకు తెలియకుండా ఫలాలు పుష్పకోశాల 26 నుండి బయటికి రావు మరియు ఆయనకు తెలియకుండా ఏ స్త్రీ కూడా గర్భం దాల్చదు మరియు ప్రసవించదు. మరియు ఏ దినమునైతే వారిని పిలిచి: "మీరు నాకు సాటి కల్పించే ఆ భాగస్వాములు ఎక్కడున్నారు?" అని అడిగితే, వారు ఇలా జవాబిస్తారు: "మాలో ఎవ్వడు కూడా దీనికి సాక్ష్యం ఇచ్చేవాడు లేడని, మేము ఇదివరకే మనవి చేసుకున్నాము!"

48. మరియు వారు ఇంతకు పూర్వం ఆరాధించే వారంతా వారిని త్యజించి ఉంటారు. మరియు తమకు తప్పించుకునే మార్గం లేదని వారు గ్రహిస్తారు. 27

49. మానవుడు మేలుకొరకు ప్రార్థిస్తూ ఎన్నడూ అలసిపోడు. కాని ఒకవేళ అతనికి ఏదైనా ఆపద కలిగితే, అతడు ఆశ వదిలి నిరాశచెందుతాడు. 28

50. మరియు ఒకవేళ మేము అతనికి ఆపద కాలం దాటి పోయిన తర్వాత మా కారుణ్యాన్ని రుచి చూపిస్తే అతడు తప్పకుండా ఇలా అంటాడు: "ఇది నా హక్కు! మరియు పునరుత్థానదినం వస్తుందని నేను భావించను. మరియు ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు వద్దకు మరలించబడినా! నిశ్చయంగా, నాకు ఆయన దగ్గర మేలే

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ ۖ وَمَا تَحْجُرُ مِنْ ثَمَرٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أَنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۖ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ آيَنَ شُرَكَائِي ۚ قَالُوا أَدْنَاكَ ۚ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ۗ

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّخِصٍ ۙ

لَا يَسْتَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ ۚ وَإِنَّ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيُئْوِسُ فَنُؤِطُ ۙ

وَلَيْنَٰ أَذِقْنَهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ صَرَاءٍ مَّسَّتْهُ لِيَقُولَنَّ هَذَا لِي ۚ وَمَا أَطَّلْتُ السَّاعَةَ قَائِمَةً ۗ وَلَيْنَٰ رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي ۚ إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَىٰ ۚ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

25) చూడండి, 7:187 మరియు 79:44.
 26) అక్మామ్: Sheath, Bud, Calyx, పుష్ప కోశం, కవచం, బర, పొర, తొడిమ.
 27) చూడండి, 18:53.
 28) చూడండి, 11:9.

ఉంటుంది." కాని మేము సత్య-తిస్కారులకు వారు చేసిన కర్మలను గురించి వారికి తప్పక తెలుపుతాము మరియు వారికి భయంకరమైన శిక్షను రుచి చూపిస్తాము.

51. మరియు ఒకవేళ మేము మానవుణ్ణి అనుగ్రహిస్తే, అతడు ముఖం త్రిప్పుకుంటాడు. తన (కు నచ్చిన) ప్రక్కకు తిరిగిపోతాడు. తనపై ఆపద వచ్చినప్పుడు మాత్రం సుదీర్ఘమైన ప్రార్థనలు చేసే వాడిగా మారిపోతాడు.

52. ఇలా అను: "ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా? ఒకవేళ ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) అల్లాహ్ తరపు నుండి వచ్చి ఉండి మీరు దానిని తిరస్కరిస్తే, దానిని వ్యతిరేకించటంలో చాలా దూరం పోయిన వాని కంటే ఎక్కువ మార్గభ్రష్టుడెవడు?"

53. ఇక త్వరలోనే మేము వారికి మా సంకేతాలను (ఆయాత్లను), వారి చుట్టూ ఉన్న ఖగోళంలో²⁹ మరియు వారి యందును చూపుతాము; చివరకు ఇదే (ఈ ఖుర్ఆన్) సత్యమని వారికి స్పష్టమవుతుంది. ఏమీ? ని ప్రభువు! నిశ్చయంగా ఆయనే ప్రతి దానికి సాక్షి, అనే విషయం చాలదా?

54. అది కాదు! నిశ్చయంగా, వారు తమ ప్రభువును కలుసుకునే విషయం పట్ల సందేహంలో పడివున్నారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, ఆయన ప్రతిదానిని చుట్టుముట్టి ఉన్నాడు.

*****

بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ عَذَابٍ غَلِيظٍ ⑤٠

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَتَأْبِجُانِيهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ⑤١

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ تُمْ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَصْلُ مِنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ⑤٢

سَرِيهِمْ أَيْتَنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑤٣

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ط
أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ⑤٤

29) ఉదాహరణకు సూర్య-చంద్రులు, రాత్రి-బవళ్లు, గాలి-వానలు మొదలైనవి.

42. సూరహ్ అష్-షూరా

అష్-షూరా: సలహా. వాహీ, దివ్యజ్ఞాన అవతరణ సత్యమని ఈ సూరహ్ మొదటి మరియు చివరి ఆయాతులలో విశదీకరించబడింది. ప్రవక్తలందరూ ఒకే ఒక్క సత్య ప్రచారం చేశారు. అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) ఉన్నాడు. ఆయనే! ఒకేఒక్క ఆరాధ్యుడు మరియు ప్రభువు. ఆయనను ఫోలినది విశ్వంలో ఏదీలేదు. ఆయనను దేనితోనూ ఫోల్చలేము. ఆయన వివరణకు అతీతుడు. ఆయన తన సృష్టిపై కారణ-పరిణామాల శాసనాన్ని విధించాడు. కావున మానవుడు ఈ జీవితంలో చేసిన దాని ఫలితాన్నే వచ్చే (పరలోక) జీవితంలో అనుభవిస్తాడు. మక్కహ్ లో అవతరింప జేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 53 ఆయాతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు 38వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ 7 (40-46) సూరాహ్ ల సమూహంలో ఇది 3వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హామీమ్.
2. 'ఖన్-నీన్-ఖాఫ్.
3. (ఓ ముహమ్మద్!) సర్వ శక్తిమంతుడూ, మహావివేకవంతుడూ అయిన అల్లాహ్ ఇదే విధంగా నీకూ మరియు నీ కంటే ముందు వచ్చిన వారికి కూడా దివ్యజ్ఞానం (వాహీ) అవతరింపజేశాడు. ¹
4. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే. ఆయన మహోన్నతుడు, సర్వోత్తముడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ ①

عَسَق ②

كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ③

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ④

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ④

1) ఏ విధంగానైతే దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)పై దివ్యజ్ఞానం అవతరింపజేయబడిందో, అదేవిధంగా అత నికి ముందు వచ్చిన ప్రవక్తల ('అ.స.ల)పై కూడా అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) పై వాహీ అవతరణను గురించి, ఒక 'సహాబ్ (ర'ది.అ.), దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)ను ప్రశ్నించగా ఇలా అన్నారు: "కొన్నిసార్లు అది (వాహీ) నా దగ్గరకు ఘంటల శబ్దంవలే వస్తుంది. ఇది చాలా కఠిన తరమైనది. అది ఆగిన తరువాత నాకు అంతా కంఠస్థమైపోతుంది. కొన్నిసార్లు దైవదూత ('అ.స.) మానవ రూపంలో వచ్చి నాకు చెబుతాడు. అతను చెప్పినదంతా నాకు జ్ఞాపకమై పోతుంది." 'ఆయిషహ్ (ర'అన్సా) అన్నారు: "నేను విపరీతమైన చలికాలంలో కూడా, వాహీ అవతరణ ముగిసిన తరువాత, దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)ను చెమటలో మునిగి పోవటాన్ని చూశాను. అతని ('స'అ.స.) నుదుటి నుండి చెమట బిందువులు కారటం కూడా చూశాను." ('స. బు'ఖారీ).

5. ఆకాశాలు వైనుండి దాదాపు ప్రేలి పోనున్నాయి. మరియు దైవదూతలు తమ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయనను స్తుతిస్తూ ఉన్నారు మరియు భూమిలో ఉన్న వారి కొరకు క్షమాపణ కోరుతున్నారు. చూడండి, నిశ్చయంగా అల్లాహ్! ఆయనే క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. మరియు ఎవరైతే ఆయనను వదలి ఇతరులను తమ సంరక్షకులుగా చేసుకుంటారో, వారిని అల్లాహ్ కనిపెట్టుకొని ఉన్నాడు. మరియు నీవు వారికి బాధ్యుడవు కావు.²

7. మరియు ఈవిధంగా మేము నీపై ఈ ఖుర్రాన్ ను, అరబీ భాషలో, దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేశాము.³ దానిలో నీవు ఉమ్ముల్-ఖురా (మక్కాహ్)⁴ మరియు దాని చుట్టు ప్రక్కల వారిని హెచ్చరించటానికి మరియు - దాని గురించి ఎలాంటి సందేహాలేని - ఆ సమావేశ దినాన్ని గురించి హెచ్చరించేందుకు కూడాను.⁵ (ఆ రోజు) ఒక వర్గం వారు స్వర్గానికి పోతారు, మరొక వర్గం వారు మండే నరకాగ్నిలోకి పోతారు.

8. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే వారందరినీ ఒకే సమాజంగా చేసి ఉండే వాడు!⁶ కాని ఆయన తాను కోరిన వారిని

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَّقَطَّرَنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنْ اللَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ ⑤

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ⑥

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ⑦

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي

2) నీ బాధ్యత కేవలం మా సందేశాన్ని వారికి అందజేయటమే!
 3) చూ. 14:4, 13:37, 19:97 ప్రతి ప్రవక్త ('అ.స.) తన కాలపు ప్రజల బాషనే మాట్లాడేవాడు.
 4) ఉమ్ముల్-ఖురా: అంటే నగరాల తల్లి. మక్కాహ్ యొక్క మరొక పేరు. ఇది అతి ప్రాచీన నగరం. చూడండి, 6:92.
 5) పునరుత్థానదినం: సమావేశ దినం ఎందుకు అనబడిందంటే, ఆ రోజు అన్ని తరాలకు చెందిన మానవులు, మంచివారు, చెడ్డవారు, విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు అందరూ సమావేశపరచ బడతారు.
 6) చూడండి, 5:48, 16:93, 10:19.

తన కరుణకు పాత్రులుగా చేసుకుంటాడు. ⁷ మరియు దుర్మార్గుల కొరకు, రక్షించే వాడు గానీ సహాయపడేవాడు గానీ ఎవ్వడూ ఉండడు.

9. లేక, వారు ఆయనను వదిలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్నారా? కానీ అల్లాహ్! కేవలం ఆయనే సంరక్షకుడు మరియు ఆయనే మృతులను బ్రతికించే వాడు మరియు ఆయనే ప్రతీదీ చేయగల సామర్థ్యం (అధికారం) గలవాడు.

10. మరియు మీరు ఏ విషయాన్ని గురించి బేదాబిప్రాయాలు కలిగి వున్నారో, దాని తీర్పు అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది. ⁸ ఆయనే అల్లాహ్! నా ప్రభువు, నేను ఆయననే నమ్ము కున్నాను మరియు నేను పశ్చాత్తాపంతో ఆయన వైపునకే మరలుతాను.

11. ఆయనే ఆకాశాలు మరియు భూమి యొక్క సృష్టికి మూలాధారి. ఆయన మీలో నుండి మీ కొరకు జంటల్ని మరియు పశువులలో కూడా జంటల్ని చేశాడు. ⁹ ఈ విధంగా ఆయన మిమ్మల్ని వ్యాపింప జేస్తున్నాడు. ఆయనకు ఫోలింది ఏదీలేదు. ¹⁰ మరియు ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

12. ఆకాశాల యొక్క మరియు భూమి యొక్క తాళపుచెవులు ఆయన వద్దనే ఉన్నాయి. ఆయన తాను కోరిన వానికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు (తాను కోరిన వానికి) దానిని

رَحْمَتِهِ ^ط وَالظُّلْمُونَ مَا لَهُمْ مِّنْ وَّلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ^⑧

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ^ع قَالَ اللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ^⑨

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ ^ع فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ^ط ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي ^ع عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ^ط وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ^⑩

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ^ط جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا ^ع وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ ^ط لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ^ع وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ^⑪

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ^ع يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ ^ط وَيَقْدِرُ ^ط إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ^⑫

7) చూడండి, 14:4 మరియు 22:16.

8) చూడండి, 5:101.

9) చూడండి, 16:72.

10) ఆయన (సు.త.) తో పోల్చదగినది విశ్వంలో ఏదీలేదు. చూడండి, 6:100, 112:4.

మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు ప్రతిదాని గురించి బాగా తెలుసు. (1/8)

13. * ఆయన, నూ'హ్ కు విధించిన (ఇస్లాం) ధర్మాన్నే, మీ కొరకు శాసించాడు; మరియు దానినే (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము నీకు దివ్య జ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేశాము; మరియు మేము దానినే ఇబ్రాహీమ్, మూసా మరియు 'ఈసా'లకు కూడా విధిగా జేశాము. ఈ ధర్మాన్నే స్థాపించాలని ¹¹ మరియు దాని గురించి బేదాబిప్రాయాలకు గురి కాకుండా ఉండాలని. నీవు దాని వైపునకు పిలిచేది బహుదైవారాధకులకు ఎంతో సహింప లేనిదిగా ఉంది. అల్లాహ్ తాను కోరిన వానిని తన వైపునకు ఆకర్షిస్తాడు మరియు పశ్చాత్తాపంతో తన వైపునకు మరలేవానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. ¹²

14. మరియు వారి వద్దకు (సత్య) జ్ఞానం వచ్చిన తరువాతనే - వారి పరస్పర ద్వేషం వల్ల - వారి మధ్య బేదాబిప్రాయాలు వచ్చాయి. మరియు ఒక నిర్ణీత కాలపు వాగ్దానం నీ ప్రభువు తరపు నుండి చేయబడి ఉండకపోతే, వారి మధ్య తీర్పు ఎప్పుడో

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًّا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ

11) అడ్డీను: ధర్మం అంటే అల్లాహ్ (సు.త.)ను విశ్వసించి ఆయన అద్వితీయాన్ని నమ్మి, ఆయన ప్రవక్త ('అ.స.)లను అనుసరించి, ఆయన ఫరీయల్-హై నడవటం. ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఇదే! చూడండి, 2:213. కాని వారి ఫరీయల్-హైలో కొన్ని బేదాలు ఉండవచ్చు. (చూడండి, 5:48) అందుకే దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) అన్నారు: 'మేము (ప్రవక్తలం) అంతా సోదరులం. మా అందరి ధర్మం ఒక్కటే ఇస్లాం!' ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ).

12) అల్లాహ్ (సు.త.), అతనికే మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు, ఎవడైతే స్వయంగా, అల్లాహ్ (సు.త.) వైపునకు మరలుతాడో! ఇక ఎవడైతే మార్గభ్రష్టత్వాన్ని ఎన్నుకుంటాడో, ఆయన (సు.త.), అతనిని దానిలో వదలుతాడు. అల్లాహ్ (సు.త.) దృష్టిలో, ఆయన (సు.త.) కు విధేయత (ఇస్లాం) మాత్రమే నిజమైన ధర్మం. చూ. 3:19, 3:85, 21:92 మరియు 23:52.

జరిగి ఉండేది. ¹³ మరియు నిశ్చయంగా, వారిత్రాత గ్రంథాన్ని వారసత్వంలో పొందిన వారు దాని (ఇస్లాంను) గురించి గొప్ప సంశయంలో పడి ఉన్నారు.

15. కావున నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) దీని (ఈ సత్య ధర్మం) వైపునకే వారిని పిలువు. మరియు నీకు ఆజ్ఞాపించబడిన విధంగా దానిపై స్థిరంగా ఉండు. మరియు వారి కోరికలను అనుసరించకు. మరియు వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్నే నేను విశ్వసించాను. మరియు మీ మధ్య న్యాయం చేయమని నేను ఆజ్ఞాపించబడ్డాను. అల్లాహ్ యే, మా ప్రభువు! మరియు మీ ప్రభువు కూడాను, మా కర్మలు మాకూ మరియు మీ కర్మలు మీకూ. మా మధ్య మరియు మీ మధ్య ఎలాంటి వివాదం ఉండనవసరం లేదు. అల్లాహ్ మనందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. మరియు ఆయన వైపే (మనందరి) గమ్యస్థానముంది."

16. మరియు అల్లాహ్ సందేశం స్వీకరించిన త్రాత, (స్వీకరించిన వారితో) ఆయనను గురించి ఎవరు వాదిస్తారో, వారి వాదం వారి ప్రభువు సన్నిధిలో నిరర్థకమైనది; మరియు వారిపై ఆయన (అల్లాహ్) ఆగ్రహం విరుచుకు పడుతుంది మరియు వారికి కఠిన శిక్ష పడుతుంది.

17. అల్లాహ్ యే సత్యంలో గ్రంథాన్ని ¹⁴ మరియు (న్యాయానికి) త్రాసును ¹⁵

أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَقَدْ شَكَّ مِنْهُ مُرِيبٌ ⑭

فَلِذَلِكَ فَادَعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ أَمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأَمَرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَاللَّيْلِ الْمَصِيرُ ⑮

وَالَّذِينَ يُجَاجِلُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ⑯

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ

13) చూడండి, 10:19.
 14) గ్రంథం అంటే ఇక్కడ అన్నీ దివ్యగ్రంథాలు.
 15) న్యాయంగా తూచటానికి త్రాసు మాత్రమే ఉపయోగపడుతుంది కాబట్టి త్రాసు పేర్కొనబడింది. చూడండి, 57:25 మరియు 55:7-9.

అవతరింపజేశాడు. మరి నివు ఏవిధంగా గ్రహించ గలవు. బహుశా తీర్పుమడియ సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!

18. దానిని నమ్మని వారే దాని కొరకు లొందరపెడతారు. మరియు విశ్వసించిన వారు, దాని గురించి భయపడుతారు మరియు అది రావటం నిశ్చయంగా, సత్యమేనని తెలుసుకుంటారు. వినండి! నిశ్చయంగా ఎవరైతే తీర్పు మడియ గురించి వాదులాడుతారో, వారు మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోయిన వారే!

19. అల్లాహ్ తన దాసుల పట్ల ఎంతో మృదుత్వం గలవాడు; ఆయన తాను కోరిన వారికి జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు ఆయన మహా బలవంతుడు, సర్వ శక్తి సంపన్నుడు.

20. ఎవడు పరలోక ఫలాన్ని కోరుకుంటాడో మేము అతనికి అతని ఫలంలో వృద్ధి కలిగిస్తాము.¹⁶ మరియు ఎవడైతే ఇహలోక ఫలాన్ని కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి దాని నొసంగుతాము మరియు అతనికి పరలోకంలో (ప్రతిఫలంలో) ఎలాంటి భాగ ముండదు.¹⁷

21. ఏమీ? అల్లాహ్ అనుమతించని ధర్మాన్ని వారి కొరకు విధించ గల, ఆయన భాగస్వాములు ఎవరైనా వారి దగ్గర ఉన్నారా? ఒకవేళ తీర్పు దినపు వాగ్దానం ముందే చేయబడి ఉండకపోతే, వారి మధ్య

وَالْمَيْرَانَ¹⁷ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ¹⁸ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يِمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ¹⁹

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ²⁰

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ²¹

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ²² وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ²³

16) పుణ్య ఫలితంలో ఈ అధికం, అల్లాహ్ (సు.త.) కొరితే 10 రెట్లు లేక 700 రెట్లు లేక ఇంకా ఎక్కువ రెట్లు కావచ్చు.

17) ఇటువంటి ఆయితకు చూడండి, 17:18.

తీర్పు ఎప్పుడో జరిగి వుండేదే. మరియు నిశ్చయంగా, ఈ దుర్మార్గులకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

22. ఈ దుర్మార్గులు (పునరుత్థాన దినాన) తాము చేసిన కర్మల ఫలితాన్ని చూసి భయపడటాన్ని, నీవు చూస్తావు మరియు అది వారిపై తప్పక పడుతుంది. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారు స్వర్గపు పచ్చిక మైదానాలలో ఉంటారు. వారికి తాము కోరేదంతా తమ ప్రభువు తరపు నుండి లభిస్తుంది. అదే ఆ గొప్ప అనుగ్రహం.

23. ఆ (స్వర్గపు) శుభవార్తనే, అల్లాహ్ విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే తన దాసులకు తెలియజేస్తున్నాడు. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: "నేను దీనికి బదులుగా మీ నుండి బంధుత్వ ప్రేమ తప్ప వేరే ప్రతిఫలాన్ని కోరడం లేదు!"¹⁸ మరియు ఎవడు మంచిని

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُمْ وَقَعُ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتٍ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ²²

ذَلِكَ الَّذِي يُبَيِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ

18) మక్కాహ్ ముఖ్రిక్ ఖురైషులు చాలామంది దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) దగ్గరి సంబంధీకులే. ఇక్కడ వారితో: 'స్నేహ, ప్రేమ భావాలు చూపకున్నా - తాను, అల్లాహ్ (సు.త.) ధర్మం ఇస్లాంను ప్రచారం చేస్తున్నందుకు - కనీసం శత్రుత్వమైనా వహించకండి.' అని చెప్పమని అల్లాహ్ (సు.త.) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)ను ఆదేశిస్తున్నాడు. మరొక ముఖ్యవిషయం ఇక్కడ షియా తిగ వారు భిన్నంగా అర్థం చేసుకొని దానిని ప్రచారం చేస్తున్నది: ఇక్కడ బంధుత్వ ప్రేమను వారు, 'అలీ, ఫాతిమా, 'హసన్ మరియు 'హుసైన్ ర'ది.'అన్ముమ్లతో మాత్రమే, ప్రేమతో వ్యవహరించడం, అని అర్థం తీశారు. ఈ సూరహ్ మక్కాహ్ లో అవతరింపజేయ బడింది. అప్పుడు 'అలీ మరియు ఫాతిమా (ర'ది.'అన్ముమ్)ల, వివాహం కూడా కాలేదు. మరొక విషయమేమిటంటే దైవ ప్రవక్త ('స'అ.స.)కు నలుగురు కుమార్తెలు, 'జైనబ్, రుఖయ్యహ్, ఉమ్మై కుల్సూమ్, ఫాతిమహ్ మరియు ముగ్గురు కుమారులు, ఖాసిమ్, 'అబ్దుల్లాహ్ మరియు ఇబ్రాహీమ్ (ర'ది.' అన్ముమ్). కుమారులందరూ చిన్న వయస్సుల లోనే చనిపోయారు. కాని ఇతర ముగ్గురు కుమార్తెలు (ర'ది.' అన్ముమ్) భర్తా, పిల్లలు గలవారు. వారు కూడా దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) యొక్క దగ్గరి సంబంధీకులు (ఖురైషుల) లోని వారే కదా! వారిలో ఇద్దరు మూడవ 'ఖలీఫా 'ఉస్మాన్ (ర'ది.'అ.)

సంపాదించుకుంటాడో, అతనికి దానిలో మేము మరింత మంచిని పెంచుతాము. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞులను ఆమోదించేవాడు.

24. ఏమీ? వారు: "అతను (ముహమ్మద్!) అల్లాహ్ పేరుతో అసత్యాలు కల్పిస్తున్నాడు." అని అంటున్నారా? కాని ఒకవేళ అల్లాహ్ తలచుకుంటే నీ హృదయం మీద ముద్ర వేసేవాడు. మరియు అల్లాహ్ అసత్యాన్ని రూపుమాపి, తన వచనాల ద్వారా సత్యాన్ని స్థాపిస్తాడు. ¹⁹ నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్నదంతా బాగా తెలుసు.

25. ఆయనే తన దాసుల పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించేవాడు. మరియు పాపాలను మన్నించేవాడు. మరియు మీరు చేసేదంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

26. మరియు ఆయన విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసే వారి ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాడు మరియు వారిపై తన అనుగ్రహాన్ని మరింత అధికం చేస్తాడు. ఇక సత్య-తిరస్కారులు! వారికి కఠిన శిక్ష పడుతుంది. (1/4)

27. * మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ తన దాసులందరికీ పుష్కలంగా జీవనోపాధిని ప్రసాదించి ఉంటే వారు భూమిలో తిరుగుబాటుకు పాల్పడేవారు. కావున ఆయన తన ఇష్ట ప్రకారం, మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన తన దాసుల గురించి బాగా ఎరుగును, ఆయన అంతా చూస్తున్నాడు!

حَسَنَةً نَّرِذُ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشَاءُ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِن نُنزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾

బాధ్యులు కూడాను. కాని షియా తెగవారు, వారిని దైవప్రవక్త (స'అ.స.) దగ్గరి సంబంధీకులలో పరిగణించక పోవడం అతిశయం కాదా!
19) చూడండి, 10:82.

28. మరియు ఆయనే, వారు నిరాశకు లోనై ఉన్నప్పుడు వర్షాన్ని కురిపిస్తాడు మరియు తన కారుణ్యాన్ని వ్యాపింపజేస్తాడు. మరియు ఆయనే సందక్షకుడు, ప్రశంసనీయుడు.

29. మరియు ఆయన సూచన (ఆయాత్) లలో ఆకాశాలను, భూమిని మరియు వాటిలో వ్యాపింపజేసిన జీవరాశులను సృష్టించటం కూడా ఉంది. మరియు ఆయన తాను కోరినప్పుడు వాటినిన్నింటినీ సమీకరించగల సమర్థుడు (శక్తి గలవాడు).

30. మీపై ఏ ఆపద వచ్చినా, అది మీ చేతులారా మీరు సంపాదించుకున్నదే! మరియు ఆయన (మీ తప్పులను) ఎన్నింటినో క్షమిస్తాడు.²⁰

31. మరియు మీరు భూమిలో ఆయన నుంచి తప్పించుకోలేరు. మరియు అల్లాహ్ తప్ప, మీకు మరొక సందక్షకుడు గాని మరియు సహాయకుడు గాని ఎవ్వడూ లేడు!

32. మరియు ఆయన సూచనలలో (ఆయాత్ లలో) సముద్రంలో, కొండల మాదిరిగా పయనించే ఓడలు కూడా ఉన్నాయి.

33. ఒకవేళ ఆయన కోరితే గాలిని ఆపగలడు అప్పుడవి దాని (సముద్రపు) విపు మీద నిలిచి ఊతాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో సహనం గలవానికి, కృతజ్ఞునికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

وَهُوَ الَّذِي يُزِيلُ الْعَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا مِنْ دَابَّةٍ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظَلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾

20) చూడండి, 51:52-53. వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండు విధాలుగా అర్థంచేసుకున్నారు. ఒకటి: పూర్వ ప్రజలు తమ ప్రవక్త ('అలైహిమ్ స.)లలో ఇతను పిచ్చివాడు, మాంత్రికుడు, అసత్యవాడు, వగైరా అన్నమాటలనే ఈ మక్కహ్ ముఘ్నికులు కూడా నీతో అంటున్నారు. ఈ విధంగా ధైవప్రవక్త ('స'అ.స.) ఓదార్చబడుతున్నారు. రెండో అర్థం: ధైవప్రవక్త ('స'అ.స.)లో ఏకాగ్ర చిత్తం, ఏక ధైవారాధన, (ఇస్లాం) గురించి చెప్పబడిన మాటలు, ఇంతకు ముందు ప్రవక్తలందరిలో చెప్పబడిన మాటలే! (ఫ'త్త్ అల్-ఖిదీర్).

34. లేదా ఆయన వారి కర్మల ఫలితంగా వారిని (ముంచి) నాశనం చేయవచ్చు, కాని ఆయన (వారి తప్పులను) ఎన్నింటినో క్షమిస్తాడు కూడాను.

أَوْ يُؤَيِّبُهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾

35. మరియు మా సూచనలను (ఆయాత్ లను) గురించి వాదులాడే వారు, తమకు తప్పించుకునే చోటు లేదని తెలుసు కుంటారు. ²¹

وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَّخِصٍ ﴿٣٥﴾

36. కావున మీకు ఇవ్వబడందంతా ప్రాపంచిక జీవితపు సుఖసంతోషమే. కనుక అల్లాహ్ వద్ద నున్నదే - విశ్వసించి తమ ప్రభువునే నమ్ముకున్న వారి కొరకు - ఉత్తమమైనదీ మరియు శాశ్వతమైనదీను. ²²

فَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْغَىٰ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾

37. మరియు అలాంటి వారు పెద్ద పాపాలు మరియు అశ్లిలమైన పనులకు దూరంగా ఉంటారు మరియు కోపం వచ్చినా క్షమిస్తారు; ²³

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾

38. మరియు అలాంటి వారు తమ ప్రభువు అజ్ఞాపాలన చేస్తారు మరియు నమాజ్ను స్థాపిస్తారు ²⁴ మరియు తమ వ్యవహారాలను పరస్పర సంప్రదింపుల ద్వారా పరిష్కరించు కుంటారు. ²⁵ మరియు మేము వారికి

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٨﴾

21) చూడండి, 40:35.
 22) కావున ఇహలోక జీవిత సుఖ-సంతోషాలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత నివ్వకుండా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేయటంలో పోటీపడండి.
 23) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) తన స్వంతానికి జరిగిన కష్టనష్టాలకూ, హానికి ఎన్నడూ ప్రతికారం చేయలేదు. కాని అల్లాహ్ (సు.త.) యొక్క హద్దును అతిక్రమించటం అతనికి సహించరాని విషయం. (బు'ఖారీ, ముస్లిం)
 24) నమా'జ్ను సరిగ్గా, దాని సమయంలో చేయటం విశ్వాసానికి ప్రధాన ఆనవాలు.
 25) 'స'హాబా (ర'ది.అన్లుమ్)లు తమ విషయాలలో పరస్పరం సంప్రదింపులు, సలహాలు చేసుకునే వారు. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) కూడా ముఖ్యమైన విషయాలలో, యుద్ధ సన్నాహాలలో తమ అనుచరు (ర'ది.అన్లుమ్) లతో సంప్రదింపులు చేసేవారు. ఒక పాఠకుడు

ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఇతరుల మీద ఖర్చుచేస్తారు;

39. మరియు అలాంటి వారు తమపై దౌర్జన్యం జరిగినపుడు ప్రతీకారం మటుకు తీర్చుకుంటారు. ²⁶

40. మరియు కీడుకు ప్రతీకారం దానంతటి కీడు మాత్రమే. కాని ఎవడైనా క్షమించి సంది చేసుకుంటే అతని ప్రతిఫలం అల్లాహ్ దగ్గర ఉంది. నిశ్చయంగా, ఆయన దుర్మార్గులంటే ఇష్టపడడు. ²⁷

41. కాని ఎవరైనా తమకు అన్యాయం జరిగినప్పుడు దానికి తగినంత ప్రతీకారం మాత్రమే తీర్చుకుంటే అలాంటి వారు నిందార్లులు కారు.

42. కాని వాస్తవానికి ఎవరైతే ప్రజలపై దౌర్జన్యాలు చేస్తారో మరియు భూమిలో అన్యాయంగా ఉపద్రవాలు రేకెత్తిస్తారో అలాంటి వారు నిందార్లులు. అలాంటి వారు, వారికే! బాధాకరమైన శిక్ష గలదు.

43. మరియు ఎవడైతే సహనం వహించి క్షమిస్తాడో! నిశ్చయంగా అది (అల్లాహ్ దృష్టిలో) ఎంతో సహృదయంతో (సాహసంతో) కూడినపని!²⁸

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَمَنْ آتَاكَ بَعْثٌ مِّنْهُ فَأُولَئِكَ مِمَّا عَلَيْهِمْ مِّنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

కూడా తనకు సలహాలివ్వటానికి నిపుణులను నియమించుకోవడం ఎంతో ముఖ్యం. చూడండి, 3:159.

26) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) ఎన్నడూ, తనకు హానిచేసిన వారితోకూడా ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు. ఉదా. అతనికి ఆహారంలోవిషమిచ్చిన యూదస్త్రీలో మరియు అతనిపై మంత్రిజాలం (చేతిబడి) చేసిన లుబైద్ బీన్ 'ఆసిమ్లో లేక అతనిని చంపగోరిన వారితోగాని ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు.

27) చూడండి, 2:190.

28) చూడండి, 41:34-35 మరియు 13:22.

44. మరియు, ఎవడినైతే అల్లాహ్ మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడనిస్తాడో! దాని తరువాత వాడికి సందక్షకుడు, ఎవ్వడూ ఉండడు. 29 మరియు ఈ దుర్మార్గులు శిక్షను చూసినపుడు: "మేము తిరిగి (బూలోకంలోకి) పోయే మార్గమేదైనా ఉందా?" అని అడగటం నీవు చూస్తావు. 30

45. మరియు వారిని, దాని (నరకం) ముందుకు తీసుకొని వచ్చినప్పుడు, వారు అవమానంతో కుంగిపోతూ, దొంగచూపులతో దానిని చూడటం నీవు గమనిస్తావు. మరియు విశ్వసించిన వారు ఇలా అంటారు: "నిశ్చయంగా తమను తాము మరియు తమ సంబంధీకులను (అనుచరులను) నష్టానికి గురిచేసుకున్న వారే, ఈ పునరుత్థాన దినమున నష్టపోయే వారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులే శాశ్వతమైన శిక్షకు గురిఅవుతారు."

46. మరియు అల్లాహ్ తప్ప, ఇతరు లెవ్వరూ వారికి రక్షకులుగా గానీ, సహాయ కులుగా గానీ ఉండరు. మరియు అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో వదిలిన వారికి (దాని నుండి బయటపడే) మార్గమేదీ వుండదు.

47. (కావున ఓ మానవులారా మరియు జన్నాతులారా!) మీరు, లోలగించబడే అవకాశం లేనటువంటి ఆ దినం అల్లాహ్ తరపు నుండి రాకముందే, మీ ప్రభువు ఆజ్ఞను శిరసావహించండి. ఆ రోజున మీకు ఎక్కడా ఆశ్రయం లభించదు. మరియు మీకు (మీ పాపాలను) నిరాకరించటానికి కూడా వీలుండదు. 31

وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَرِيٍّ
مِّنْ بَعْدِهِ ۗ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا
رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَى
مَرَدٍّ مِّنْ سَبِيلٍ ۗ ﴿٤٤﴾

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا
خَشَعِينَ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ
طَرْفِ حَافِيٍّ ۗ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ۗ ﴿٤٥﴾

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ أَوْلِيَاءَ
يَنْصُرُونَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۗ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ۗ ﴿٤٦﴾

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ ۗ مَا
لَكُمْ مِّنْ مَّلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا
لَكُمْ مِّنْ نَّكَيرٍ ۗ ﴿٤٧﴾

29) చూడండి, 14:4 చివరి వాక్యం.

30) చూడండి, 6:27-28.

31) చూడండి, 75:10-12.

48. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు విముఖులైతే మేము నిన్ను వారిపై రక్షకునిగా చేసి పంపలేదు. నిపని కేవలం (సందేశాన్ని) అందజేయటం మాత్రమే. ³² మరియు మేము మానవునికి మా కారుణ్యాన్ని రుచి చూపిస్తే, దానికి అతడు సంతోషంతో పొంగిపోతాడు. కాని ఒకవేళ వారికి తమ చేతులారా చేసుకున్నదానికి ఫలితంగా, కీడు కలిగినట్లయితే! నిశ్చయంగా, అప్పుడు మానవుడు కృతఘ్నుడవుతాడు!

49. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధికారం అల్లాహ్ దే! ఆయన తాను కోరింది సృష్టిస్తాడు. ఆయన తాను కోరిన వారికి కుమార్తెలను ప్రసాదిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారికి కుమారులను ప్రసాదిస్తాడు.

50. లేదా! వారికి కుమారులను మరియు కుమార్తెలను కలిపి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు తాను కోరిన వారికి అసలు సంతానమే ఇవ్వడు. నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వజ్ఞుడు, అంతా చేయగల సమర్థుడు. (3/8)

51. * మరియు ఏ మానవ మాత్రునితో కూడా అల్లాహ్ నేరుగా మాట్లాడడు; కేవలం దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా లేదా తెర వెనుక నుండి, లేదా ఆయన పంపిన సందేశహారుని ద్వారా - ఆయన అనుమతితో - ఆయన కోరిన (వహీ) అవతరింప జేయబడటం తప్ప! ³³ నిశ్చయంగా, ఆయన

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۗ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلْغُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا ۗ وَإِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ وَيَهَبُ لِمَن يَشَاءُ إِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَن يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاثًا ۗ وَيَجْعَلُ لِمَن يَشَاءُ عَاقِبَةً ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَائِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بآذَانِهِ مَا يَشَاءُ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

32) చూడండి, 2:272, 13:40 మరియు 88:21-22.

33) ఈ ఆయత్లో దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడే మూడు విధానాలు పేర్కొనబడ్డాయి: (i) హృదయంలో ఒక విషయం వేయబడటం, లేక స్వప్నంలో వినిపింపజేయబడటం - ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) తరపు నుండియే ఉందనే దృఢ నమ్మకంతో! (ii) తెర వెనుక నుండి వినిపింపజేయబడటం - ఏ విధంగానైతే మూసా ('అ.స.)కు 'తూర్ పర్వతం

మహోన్నతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

52. మరియు ఇదే విధంగా (ఓ ముహమ్మద్!) మేము మా ఆజ్ఞతో ని వద్దకు దివ్యజ్ఞానము (రూహ్)ను అవతరింప జేశాము. ³⁴ (దీనికి ముందు) నీకు గ్రంథ మేమిటో మరియు విశ్వాసమేమిటో తెలియదు. కాని మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) జ్యోతిగా జేసి, దీని ద్వారా మా దాసులలో మేము కోరిన వారికి, మార్గదర్శకత్వం చేస్తాము. ³⁵ మరియు నిశ్చయంగా, నీవు (ప్రజలకు) రుజుమార్గం వైపునకు దారి చూపుతున్నావు.

53. భూమ్యాకాశాల్లోని సమస్తానికి యజమాని అయిన, అల్లాహ్ మార్గం, ³⁶ వైపుకు (నడిపిస్తున్నావు). తుదకు సమస్త వ్యవహారాలన్నీ అల్లాహ్ వద్దకే చేరుతాయి!

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ۗ مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَنْ نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا ۗ وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ اِلَّا اِلَى اللَّهِ تَصِيْرُ الْاُمُوْرُ ﴿٥٣﴾

*****

మీద వినిపించబడిందో! (iii) దైవదూత ('అల్లైహిమ్ స.)ల ద్వారా అల్లాహ్ (సు.త.) తన వహీని పంపటం. ఏ విధంగానైతే దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) దగ్గరకు జబ్బిల్ ('అ.స.) వహీని తీసుకోనివచ్చే వారో! చూడండి, 53:10.

34) రూహుల్: ఇక్కడ దివ్యజ్ఞానం (ఖుర్ఆన్) అనే అర్థమిస్తుంది. ఎందుకంటే ఖుర్ఆన్ వల్ల హృదయాలకు జీవం లభిస్తుంది. ఏ విధంగానైతే రూహ్‌తో మానవునికి జీవం లభిస్తుందో! చూడండి, 16:2, 40:15.

35) చూడండి, 41:44.

36) అంటే ఇల్లాహ్.

***

43. సూరహ్ అ'జ్-జు'ఫ్ రుఫ్

'జు'ఫ్ రుఫ్ రున్: అంటే బంగారం, ఆభరణాలు లేక అలంకరణ. ప్రజలు తమ తండ్రి-తాతలు అనుసరించే ధర్మాలను అంధవిశ్వాసంతో అనుసరిస్తూ, అల్లాహ్ (సు.త.) ప్రసాదించిన విచక్షణా జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించక పోవటం వల్లనే మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతున్నారు. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 89 ఆయాతులున్నాయి. దీని పేరు 35వ ఆయత్ లో ఉంది. ఈ 'హ్-మీమ్' వరుసల 7 (40-46) సూరహ్ లలో ఇది 4వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హ్-మీమ్.
2. స్పష్టమైన ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) సాక్షిగా! ¹
3. వాస్తవంగా, మీరు అర్థం చేసుకోవాలని, మేము దీనిని అరబీ ఖుర్ఆన్ గా చెశాము. ²
4. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది మా వద్దనున్న మాత్ర గ్రంథంలోనిదే! ³ అది మహోన్నతమైనది, వివేకంతో నిండి ఉన్నది.
5. ఏమిటి? మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారని, మేము ఈ హితోపదేశాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) మీ నుండి తొలగించాలా? ⁴
6. మరియు మేము పూర్వీకులలో కూడా ఎంతోమంది ప్రవక్తలను పంపించాము.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 حَمِّ ①
 وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ②
 إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ③
 وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيَّنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ ④
 أَفَتَضْرَبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ⑤
 وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ⑥

1) చూడండి, 12:1.
 2) ఖుర్ఆన్ / ఖుర్ఆన్: దీని పదార్థాలు సంభాషణ, ప్రసంగం, ఉపన్యాసం, పఠన గ్రంథం, Recitation, Talk, Lecture, Discourse, Sermon అని ఉన్నాయి. అల్-ఖుర్ఆన్ అంటే ఈ ఖుర్ఆన్ గ్రంథం; అల్-ఖుర్ఆన్-కరీమ్ అంటే The Glorious Quran, ఈ దివ్య ఖుర్ఆన్.
 3) ఉమ్మూల్-కీలాబ్: చూ. 13:39, 85:22. అంటే లాహ్ మ'హ్-ఫూ'జ్. మాత్ర గ్రంథం, సురక్షితమైన ఫలకం, మూల గ్రంథం. అంటే యథాస్థితిలో, బద్ధంగా ఉంచబడిన గ్రంథం.
 4) మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారని మేము మీకు హితోపదేశం చేయటం మానుకుంటామని భావిస్తున్నారా? (ఇబ్నె-కసీర్)

7. మరియు వారి వద్దకు వచ్చిన ఏ ప్రవక్తను కూడా వారు పరిహసించకుండా వదలేదు.

8. కావున వీరికంటే ఎంతో బలిష్ఠులైన వారిని మేము పట్టుకొని నాశనం చేశాము. 5 మరియు పూర్వ జాతుల వారి దృష్టాంతాలు ఈ విధంగా గడిచాయి.

9. ఒకవేళ, నీవు వారితో: "భూమ్యా కాశాలను ఎవరు సృష్టించారు?" అని అడిగితే! వారు తప్పక: "వాటిని సర్వ శక్తి మంతుడు, సర్వజ్ఞుడు సృష్టించాడు." అని అంటారు.

10. ఆయనే మీ కొరకు ఈ భూమిని పరుపుగా చేశాడు; మరియు మీరు మీ గమ్యస్థానాలకు చేరుకోవడానికి, అందులో మీ కొరకు త్రోవలు ఏర్పరచాడు. 6

11. మరియు ఆయనే ఆకాశం నుండి తగినంత నీటిని (వర్షాన్ని) కురిపించాడు. తరువాత దాని ద్వారా మేము చచ్చిన నేలను బ్రతికిస్తాము. ఇదే విధంగా మీరు కూడా (బ్రతికించబడ) బయటికి తీయబడతారు.

12. మరియు ఆయనే అన్నిరకాల జతలను పుట్టించాడు! ఓడలను మరియు పశువులను మీకు వాహనాలుగా చేశాడు;

13. మీరు వాటి విపుల మీద ఎక్కటానికి; తరువాత మీరు వాటి మీద కూర్చున్నప్పుడు, మీ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని తలచుకొని ఇలా ప్రార్థించటానికి: "ఆ పరమ పవిత్రుడు (అల్లాహ్) వీటిని మాకు వశపరచాడు, లేకపోతే ఆ (వశపరచుకునే) సామర్థ్యం మాకు లేదు.

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٧﴾

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَّن خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٩﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرَكِبُونَ ﴿١٢﴾

لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحٰنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾

5) అంటే వారు మక్కాహ్ ముఫ్తకుల కంటే ఎక్కువ బలవంతులు. ఇంకా చూడండి, 40:82.

6) చూడండి, 20:53.

14. "మరియు నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు వైపునకు మరలిపోవలసిన వారమే!"⁷

15. మరియు వారు ఆయన దాసులలో కొందరిని ఆయనలో భాగంగా (భాగస్వాములుగా / సంతానంగా) చేశారు. ⁸ నిశ్చయంగా, మానవుడు పరమ కృతఘ్నుడు!

16. ఏమిటి? ఆయన, తాను సృష్టించిన వాటిలో నుండి తన కొరకు కుమార్తెలను తీసుకొని మీ కొరకు ప్రత్యేకంగా కుమారులను ఉంచాడా? ⁹

17. మరియు వారు, అనంత కరుణామయునికీ అంటగట్టిది (అడ సంతానమే గనక) వారిలో ఎవడికైనా కలిగిందనే వార్త అందజేయబడినప్పుడు, అతని ముఖం నల్లబడిపోతుంది మరియు అతడు దుఃఖంలో మునిగిపోతాడు!

18. ఏమి? ఆభరణాల అలంకారంలో పెంచబడి మరియు వివాదంలో తన అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా వివరించలేని (స్త్రీ సంతానాన్ని అల్లాహ్ కు అంటగట్టు తున్నారా)?

19. మరియు అనంత కరుణామయునికీ దాసులైన దైవదూతలను స్త్రీలుగా పరిగణిస్తున్నారా? వారు (దైవదూతలు) సృష్టించబడినప్పుడు, వీరు చూశారా ఏమిటి? వీరి

وَأَنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ¹⁴

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّا الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ¹⁵

أَمْ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفُكُمْ بِالْبَنِينَ ¹⁶

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ¹⁷

أَوْ مَن يُنثَوُا فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ¹⁸

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنَاثًا أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ سَتَكْتَبُ شَهَادَتَهُمْ وَيُسْأَلُونَ ¹⁹

7) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) తమ వాహనం ఎక్కినప్పుడు: మూడుసార్లు అల్లాహుఅకబర్ తరువాత "...సుబ'హానల్లజ్! స'ఖ్ఖరలనా హాజా! వ యా కున్నా లహూ ముఖ్రినీన్. వ ఇన్నా ఇలా రబ్బీనా లమున్ఖలిబూన్!" వరకు ఈ ఆయాల్లు (43:13-14) చదివేవారు.('స. ముస్లిం).

8) వారు (ముఖ్తీకులు) దైవదూత ('అల్లైహిమ్ స.)లను అల్లాహ్ (సు.త.) కుమార్తెలుగా భావించే వారు. ఇక్కడ 'ఇబ్రాదున్ - దాసులు, అంటే దైవదూతలు మరియు జు'జ్అన్ - అంటే కుమార్తెలు. ఇంకా చూడండి, 6:100.

9) చూడండి, 16:57-59.

ఆరోపణలు వ్రాసివుంచబడతాయి. మరియు వీరు దానిని గురించి ప్రశ్నించబడతారు.

20. మరియు వారు ఇలా అంటారు: "ఒకవేళ ఆ అనంత కరుణామయుడు తలచు కంటే మేము వారిని ఆరాధించేవారం కాదు." దాని వాస్తవ జ్ఞానం వారికి లేదు. వారు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తున్నారు!

21. మేము వారికి ఇంతకు ముందు ఏదైనా గ్రంథాన్ని ఇచ్చి ఉన్నామా ఏమిటి? వారు దానిని ఖచ్చితంగా అనుసరించటానికి?

22. అలాకాదు! వారిలా అంటారు: "వాస్తవానికి మేము, మా తండ్రి-తాతలను ఇలాంటి విధానాన్నే (మతాన్నే) అనుసరిస్తూ ఉండగా చూశాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా వారి అడుగుజాడల్లోనే వారి మార్గదర్శకత్వంపై ఉన్నాము."

23. మరియు ఇదే విధంగా, నీకు ముందు (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము హెచ్చరించేవాడిని ఏ పట్టణానికి పంపినా దానిలోని ఐశ్వర్య వంతులు అనే వారు: ¹⁰ "వాస్తవానికి మేము మా తండ్రి-తాతలను ఇలాంటి విధానాన్నే (మతాన్నే) అనుసరిస్తూ ఉండగా చూశాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా వారి అడుగుజాడలనే అనుసరిస్తాము." (1/2)

24. * (వారి ప్రవక్త) ఇలా అనే వాడు: "ఒకవేళ నేను మీ తండ్రి-తాతలు అనుసరిస్తూ వచ్చిన దాని కంటే ఉత్తమమైన మార్గదర్శకత్వాన్ని మీ కోసం తెచ్చినా (మీరు వారినే అనుసరిస్తారా)?" వారిలా జవాబిచ్చే వారు: "నిశ్చయంగా మీరు దేనితో పంపబడ్డారో దానిని మేము తిరస్కరిస్తున్నాము."

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ^ط مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ^{٢٠}

أَمْ اتَّيَّهْتُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ^{٢١}

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ^{٢٢}

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا^ط إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ^{٢٣}

قُلْ أَوْلُو جِحْتِكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ^{٢٤}

10) చూడండి, 11:116.

25. కావున మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము. చూశారా! సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి గతి ఏమయిందో!

26. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి మరియు తన జాతి వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: "నిశ్చయంగా, మీరు పూజించే వారితో నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు." 11

27. "(నేనైతే) నన్ను సృజించిన ఆయన (అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తాను). ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేయగలడు."

28. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) ఈ వచనాన్నే - తన తర్వాత - తన సంతానం కోరకు విడిచి వెళ్ళాడు. 12 వారు దాని వైపునకు మరలుతారని!

29. అస్తవానికి, నేను వారికి మరియు వారి తండ్రి-తాతలకు ప్రాపంచిక సుఖసంతోషాలను ఇస్తూనే వచ్చాను. చివరకు వారి వద్దకు సత్యం మరియు (దానిని) స్పష్టంగా వివరించే దైవప్రవక్త కూడా వచ్చాడు. 13

30. కాని వారి వద్దకు సత్యం (ఈ ఖుర్ఆన్) వచ్చినపుడు వారన్నారు: "ఇది కేవలం మంత్రజాలమే. 14 మరియు నిశ్చయంగా, మేము దీనిని తిరస్కరిస్తున్నాము."

31. వారు ఇంకా ఇలా అన్నారు: "ఈ ఖుర్ఆన్ ఈ రెండు నగరాలలోని ఒక గొప్ప వ్యక్తిపై ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?" 15

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ ﴿٢٥﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَأَبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾

وَمَا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

11) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) గాథకు చూడండి, 6:74 మరియు 21:51.

12) చూడండి, 2:132.

13) చూడండి, 21:44.

14) చూడండి, 74:24.

15) ఈ రెండు నగరవాసులలో పేరు ప్రఖ్యాతులున్న మక్కా కు చెందిన వలీద్ బిన్-ముగైరా మరియు 'తాయఫ్ కు చెందిన 'ఉర్వా బిన్-మస్'పూద్ స'ఖఫీ కావచ్చని వ్యాఖ్యాతలంటారు.

32. నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పంచిపెట్టి వారు వారేనా ఏమిటి? మేమే వారి జీవనోపాయాలను, ఈ ప్రాపంచిక జీవితంలో వారి మధ్య పంచిపెట్టాము. వారు ఒకరిలో నొకరు పని తీసుకోవటానికి, 16 వారిలో కొందరికి మరికొందరిపై స్థానాలను పెంచాము. మరియు వారు కూడబెట్టి దానికంటే (సంపద కంటే) నీ ప్రభువు కారుణ్యమే 17 ఎంతో ఉత్తమమైనది.

33. మరియు మానవులందరూ ఒక (దుష్ట) సమాజంగా మారిపోతారన్న మాటి గనక లేకున్నట్లయితే, అనంత కరుణామయుణ్ణి తిరస్కరించే వారి ఇళ్ల కప్పులనూ మరియు వాటి పైకి ఎక్కె మెట్లను మేము వెండితో నిర్మించే వారము.

34. మరియు వారి ఇంట్ల తలుపులను మరియు వారు ఆనుకొని కూర్చునే పీఠాలను కూడా;

35. మరియు బంగారంతో కూడా! 18 మరియు ఇవన్నీ ప్రాపంచిక జీవిత సుఖ సంతోషాలు మాత్రమే. మరియు ధైవభీతి గలవారికి నీ ప్రభువు వద్ద పరలోక జీవిత (సుఖం) ఉంటుంది.

36. మరియు ఎవడైతే అనంత కరుణామయుని స్మరణ విషయంలో అంధుడిగా ప్రవర్తిస్తాడో అతనిపై మేము ఒక ఖైతాన్ ను

أَهُمْ يَفْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ۗ نَحْنُ فَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا ۗ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ 32

وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُفُفًا مِّنْ فِصَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ 33

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُورًا عَلَيْهَا يُتَّكُونَ 34

وَرُحْرُقًا ۗ وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ 35

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ 36

16) అల్లాహ్ (సు.త.) వ్యవహారాలను సరళంగా నడపటానికి, ప్రజలలో ధనసంపత్తులను, తెలివి-జ్ఞానాలను, ఎక్కువ-తక్కువగా పంచాడు. దీనివల్ల ప్రతి మానవుడు మరొకని సహాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నాడు. ధనవంతుడు వెదవాని మీద, వెదవాడు ధనవంతుని మీద.

17) ఈ కారుణ్యం అంటే పరలోక జీవిత సుఖం.

18) 'జు'ఖ్'రుఫ్'న్: బంగారం. దీని అర్థం ఆభరణాలు లేక అలంకరణ కూడా అవుతుంది. చూడండి, 10:24. ధైవప్రవక్త ('స'అ.స.) ప్రవచనం: "అల్లాహ్ (సు.త.) దగ్గర ఈ ప్రపంచపు విలువ దోమ రెక్కకు సమానంగా ఉండి ఉన్నా, అల్లాహ్ (సు.త.) ఏ సత్య-తిరస్కరిని గుటికెడు నీళ్ళు కూడా త్రాగనిచ్చేవాడు కాదు." (తిర్మిజి, ఇబ్నె-మాజమ్).

నియమిస్తాము. ఇక వాడు (ఆ ఖై'తాన్) వాని సహచరుడు (ఖరీసున్) అవుతాడు. 19

37. మరియు నిశ్చయంగా, వారు (ఖై'తానులు) వారిని (అల్లాహ్) మార్గం నుండి ఆటంకపరుస్తారు. మరియు వారేమో నిశ్చయంగా, తాము సరైన మార్గదర్శకత్వంలోనే ఉన్నామని భావిస్తారు!

38. చివరకు అతడు మా వద్దకు వచ్చినపుడు (తన వెంట ఉన్న ఖై'తాన్తో) ఇలా అంటాడు: "అయ్యో నా దౌర్భాగ్యం! నీకూ-నాకూ మధ్య తూర్పు-పడమరల 20 మధ్య ఉన్నంత దూరం ఉండి వుంటే ఎంత బాగుండేది! నీవు అతిచెడ్డ సహచరుడివి!"

39. మరియు మీరు దుర్మార్గం చేశారు! కావున, ఈ రోజు మీరంతా ఈ శిక్షలో కలిసి ఉండటం మీకు ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాదు. 21

40. (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు చెవిటివాడికి వినిపించజేయగలవా? లేదా గ్రుడ్డివాడికి మార్గం చూపించగలవా? లేక, స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉన్నవాడికి (మార్గదర్శకత్వం చేయగలవా)? 22

41. ఒకవేళ వాస్తవానికి మేము నిన్ను తీసుకొని పోయినా, వారికి మాత్రం తప్పకుండా ప్రతీకారం చేస్తాము.

وَأَنَّهُمْ لَيَصِدُّوْنَ عَنْ السَّبِيلِ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ 37

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي
وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ
الْقَرِينُ 38

وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَلَمْتُمْ
أَنكُم فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ 39

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصَّمَّمَ أَوْ تَهْدِي
الْعُمْىَ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ 40

فَأَمَّا نَذَهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ
مُنتَقِمُونَ 41

19) చూడండి, 41:25.
20) అల్-మష్రీఖైన్: ప్రాచీన అరబ్బీ భాషా సంప్రదాయం ప్రకారం కొన్నిసార్లు ఒక శబ్దానికి ద్వివచనం ఇవ్వటంవల్ల దాని అర్థం రెండు విభిన్న వస్తువులను సూచిస్తుంది. ఉదా: ఇక్కడ వ్రాసినట్లు అల్ మష్రీఖైన్ - అంటే తూర్పు-పడమరలు. ఖమరైన్-అంటే సూర్య-చంద్రులు.
21) ఈ ఆయత్కు ఈ విధంగా కూడా తాత్పర్యం ఇవ్వబడింది: 'మరియు మీరు దుర్మార్గం చేశారు, అది ఈ రోజు మీకు ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాదు; నిశ్చయంగా, మీరందరూ ఈ శిక్షను పంచుకుంటారు.' ఇంకా చూడండి, 14:49.
22) చూడండి, 35:22.

42. లేదా మేము వారికి వాగ్దానం చేసిన దానిని (శిక్షను) నీకు తప్పక చూపగలము. ఎందుకంటే మాకు వారిపై పూర్తి అధికారముంది.

43. కావున నీవు దివ్యజ్ఞానం (హామీ) ద్వారా వచ్చిన సందేశం మీద స్థిరంగా ఉండు. నిశ్చయంగా, నీవు రుజుమార్గం మీద ఉన్నావు.

44. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నీకు మరియు నీ జాతి వారికి ఒక హితబోధ. మరియు (దీనిని గురించి) త్వరలోనే మీరు ప్రశ్నించబడగలరు. ²³

45. మరియు నీకు పూర్వం మేము పంపిన మా ప్రవక్తలను అడుగు: "అనంత కరుణామయుణ్ణి తప్ప ఇతర దైవాలను ఆరాధింపబడటానికి మేము నియమించామేమో?"

46. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాను, మా సూచన (ఆయాత్) లతో ఫిరోజాన్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు పంపాము. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: "నిశ్చయంగా నేను సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుణ్ణి."

47. కాని, అతను వారి వద్దకు మా సూచనలను (ఆయాత్లను) తీసుకొని వచ్చినప్పుడు, వారు వాటి గురించి పరిహాసలాడేవారు. ²⁴

48. మరియు మేము వారికి చూపిన ప్రతి అద్భుత సూచన (ఆయాత్), దానికి ముందు చూపినటువంటి దాని (అద్భుత సూచన) కంటే మించినదిగా ఉండేది. ²⁵ మరియు

أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾

وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

23) ప్రవక్తలందరూ ప్రశ్నించబడతారు. చూడండి, 5:109.

24) చూడండి, 6:109.

25) అద్భుత సూచనల కోసం చూడండి, 7:133-135.

మేము వారిని శిక్షకు గురిచేశాము. ఇలాగైనా వారు మరలి వస్తారేమోనని! 26

49. మరియు వారు (మూసాతో) ఇలా అన్నారు: "ఓ మాంత్రికుడా! (నీ ప్రభువు) నీతో చేసిన ఒప్పందం ప్రకారం నీ ప్రభువును ప్రార్థించు, మేము తప్పక సన్మార్గుల మవుతాము."

50. కాని మేము వారిపై నుండి ఆ శిక్షను తొలగించిన వెంటనే వారు తమ వాగ్దానాన్ని బంగపరచేవారు.

51. మరియు, ఫిర్'జైన్ తన జాతి ప్రజలలో ప్రకటిస్తూ ఇలా అన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఈజిప్టు (మి'స్ర) యొక్క సామ్రాజ్యాధిపత్యం నాది కాదా? మరియు ఈ నెలయేళ్లు నా క్రింద ప్రవహించటం లేదా? ఇది మీకు కనిపించటంలేదా?"

52. "ఈ తుచ్ఛమైన వాడు మరియు (తన మాటను) స్పష్టంగా వివరించలేని వాడు (మూసా) కంటే నేను శ్రేష్ఠుణ్ణి కానా? 27

53. "అయితే ఇతనికి బంగారు కంకణాలు ఎందుకు వేయబడలేదు. లేదా, ఇతనికి తోడుగా ఇతనితో పాటు దైవదూతలు ఎందుకు రాలేదు?" 28

54. ఈ విధంగా, అతడు (ఫిర్'జైన్) తన జాతి వారిని ప్రేరేపింపజేయటం వలన వారు

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ

بِمَا عَاهَدَ عِنْدَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا

هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ

الَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ

تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ

مَهِينٌ ۗ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾

فَلَوْلَا أُلْتِمَىٰ عَلَيْهِ أَسْوَرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ

أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلِيكُ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٥٣﴾

فَأَسْتَحَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ ۗ إِنَّهُمْ

كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ ﴿٥٤﴾

26) అల్లాహ్ (సు.త.) వైపునకు మరలటం మానవుడు అల్లాహ్ (సు.త.) ఉనికిని గ్రహించే స్వాభావిక లక్షణం. కాని మానవుడు అల్లాహ్ (సు.త.)నుండి మరలిపోవటం అతని మానసిక పతనం, ఆధ్యాత్మిక భ్రష్టత్వం. చూడండి, 7:172-173.

27) మూసా (అ.స.) సరిగ్గా మాట్లాడ లేక పోయేవారు. నత్తి-నత్తిగా మాట్లాడేవారు (Stammerer). దానికి చూడండి, 20:27-28.

28) ప్రాచీన కాలంలో ఈజిప్టులో బంగారు కంకణాలు, మెడలలో బంగారు ఆభరణాలు పెద్దరికాన్ని సూచించేవి. (ఆది కాండము-Genesis, 41:42) అంటే మూసా (అ.స.) అల్లాహ్ (సు.త.) సందేశహారుడైతే అల్లాహ్ (సు.త.), అతనికి, అతని గొప్పతనానికి తగినట్లు బంగారు ఆభరణాలు, కంకణాలు, ఎందుకు ప్రసాదించలేదు? ఇదే విధమైన ప్రశ్నలు ముఖ్తీక్ ఖురైషులు దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)ను కూడా అడిగారు.

అతనిని అనుసరించారు. నిశ్చయంగా, వారు దుర్లనులు (ఫాసిఖీన్).

55. ఈ విధంగా వారు మమ్మల్ని కోపానికి గురిచేయటం వల్ల, మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము. మరియు వారందరినీ ముంచి వేశాము.

56. ఇక మేము, వారిని తరువాత వచ్చే వారి కొరకు ఒక గడిచిన నిదర్శనంగా మరియు ఒక ఉదాహరణగా చేశాము. (5/8)

57. * మరియు మర్కమ్ కుమారుడు ఒక ఉదాహరణగా పేర్కొనబడినప్పుడు (ఓ ముహమ్మద్!) నీ జాతి ప్రజలు అతని గురించి కేకలు వేస్తారు.

58. మరియు అంటారు: "మా దేవుళ్లు మంచివా లేక అతడా ('ఈసానా)?" వారు ఈ విషయం నీ ముందు పెట్టిది కేవలం జగడ మాడటానికే. వాస్తవానికి వారు కలహప్రియులైన జనులు.

59. అతను ('ఈసా) కేవలం ఒక దాసుడు మాత్రమే. మేము అతనిని అనుగ్రహించాము. మరియు మేము అతనిని ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి ఒక నిదర్శనంగా చేశాము.

60. మరియు మేము కోరితే మీకు బదులుగా, దైవదూతలను, భూమిపై ఉత్తరాధికారులుగా చేసేవారము.

61. మరియు నిశ్చయంగా, అది ('ఈసా పునరాగమనం) అంతిమ ఘడియ రావటానికి సూచన. 29 కావున మీరు దాని (ఆ ఘడియను) గురించి సంశయంలో పడకండి. మరియు నన్నే (అల్లాహ్) అనుసరించండి, ఇదే రుజుమార్గం.

فَلَمَّا أَسْفُونَا اِنَّتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاعْرِفْهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْاٰخِرِيْنَ ﴿٥٦﴾

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا اِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُوْنَ ﴿٥٧﴾

وَقَالُوْا ءِالِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ ۗ مَا ضَرَبُوْهُ لَكَ اِلَّا جَدَلًا ۗ بَلْ هُمْ قَوْمٌ خٰصِمُوْنَ ﴿٥٨﴾

اِنَّ هُوَ اِلَّا عَبْدٌ اَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِيْ اِسْرٰٓءِيْلَ ﴿٥٩﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَّلٰٓئِكَةً فِى الْاَرْضِ يَخْلُقُوْنَ ﴿٦٠﴾

وَاِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُوْنَ ۗ هٰذَا صِرٰطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿٦١﴾

29) చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం 'ఈసా (అ.స.) మరల వచ్చారంటే, పునరుత్థాన దినం దగ్గరున్నట్లే! ఇది ఎన్నో 'స'హి'హ్ 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడింది.

62. మరియు ఖై'తాన్ ను, మిమ్ముల్ని ఆటంకపరచనివ్వకండి. నిశ్చయంగా అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు.

63. మరియు, 'ఈసా స్వప్తమైన (మా) సూచనలు తీసుకొని వచ్చినప్పుడు ఇలా అన్నాడు: "వాస్తవంగా, నేను మీ వద్దకు వివేకాన్ని తీసుకొని వచ్చాను; 30 మరియు మీరు విభేదాలకు లోనైన కొన్ని విషయాల వాస్తవాన్ని మీకు స్పష్టంగా వివరించటానికి వచ్చాను. కావున మీరు అల్లాహ్ పట్ల భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నన్ను అనుసరించండి.

64. "నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యే నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు కూడాను. కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే రుజుమార్గం."

65. అయితే, ఆ తరువాత పలువర్గాల వారు పరస్పర అభిప్రాయభేదాలు నెలకొల్పు కున్నారు. కనుక దుర్మార్గులకు బాధా కరమైన దినము నందలి శిక్ష వల్ల వినాశం తప్పదు!

66. వారు కేవలం ఆ అంతిమ ఘడియ అకస్మాత్తుగా - తమకు తెలియకుండానే - తమపై వచ్చిపడాలని నిరీక్షిస్తున్నారా ఏమిటి?

67. ఆ దినమున దైవభీతి గలవారు తప్ప ఇతర స్నేహితులంతా ఒకరికొకరు శత్రువు లవుతారు.

68. (విశ్వాసులతో ఇలా అనబడుతుంది): "ఓ నా దాసులారా! ఈ నాడు మీకు ఏ భయమూ లేదు మరియు మీరు దుఃఖపడరు కూడా!

69. "అలాంటి వారు, ఎవరైతే మా సూచన లను విశ్వసించారో మరియు ముస్లింలు అయి ఉన్నారో!

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿٦٣﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْيَوْمِ ﴿٦٥﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾

يُعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾

30) వివేకం, అంటే దివ్యజ్ఞానం (చ'హీ).

70. "మీరు మరియు మీ సహవాసులు (అ'జ్జుబ్బీ) సంతోషంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి."

71. వారి మధ్య, బంగారు పళ్లెాలు 31 మరియు కప్పులు తిప్పబడతాయి. మరియు అందులో, మనస్సులు కోరేవి మరియు కళ్లకు ఇంపుగా ఉండేవి, అన్నీ ఉంటాయి. మరియు మీరందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

72. మరియు మీరు చేస్తూవున్న కర్మల ఫలితానికి బదులుగా మీరు ఈ స్వర్గానికి వారసులయ్యారు.

73. మీకు అందులో పండ్లూ-ఫలాలు పుష్కలంగా ఉంటాయి, వాటిని మీరు తింటారు.

74. నిశ్చయంగా, అపరాధులు నరక శిక్షలో శాశ్వతంగా ఉంటారు. 32

75. వారి (శిక్ష) ఏ మాత్రం తగ్గించబడదు మరియు వారందులో హతాశులై పడి ఉంటారు.

76. మేము వారికి ఎలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారే దుర్మార్గులై ఉండిరి. 33

77. మరియు వారిలా మొర పెట్టు కుంటారు: "ఓ మాలిక్! నీ ప్రభువును మమ్మల్ని అంతం చేయమను." అతను అంటాడు: "నిశ్చయంగా మీరిక్కడే (ఇదే విధంగా) పడి ఉంటారు."

أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ 70

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ 71

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ 72

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ 73

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ 74

لَا يُفَقَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ 75

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ 76

وَنَادُوا يُمْلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَكِيدُونَ 77

31) 'సహాఫున్, 'సహాఫతున్ (ఏ.వ.): plate, అన్నం తినే పళ్లెం. అన్నిటికంటే పెద్ద పళ్లెాన్ని జఫ్ నతున్ అంటారు. దాని తరువాత ఖ'స'అతున్ దీనిలో పది మంది తినగలుగుతారు. దానిలో సగం ఉండేది 'సహాఫతున్, దాని కంటే చిన్నది మిక్లతున్. (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

32) చూ. 6:128 చివరి వాక్యం మరియు 40:12, వ్యాఖ్యానం-3లో సూచించిన 'హదీస్'.

33) అంటే వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

78. వాస్తవానికి మేము మీ వద్దకు సత్యాన్ని తీసుకొని వచ్చాము, కాని మీలో చాలా మంది సత్యమంటేనే అసహించుకునేవారు.

79. వారు ఏదైనా పన్నాగం పన్ను తున్నారా ఏమిటి? అయితే నిశ్చయంగా, మేము కూడా పన్నుదుము. ³⁴

80. లేదా! మేము వారి రహస్య విషయాలను మరియు వారి గుసగుసలను వినటం లేదని వారనుకుంటున్నారా? అలా కాదు, (వాస్తవానికి) మా దూతలు వారి దగ్గర ఉండి, అంతా ప్రాస్తున్నారు.

81. వారితో ఇలా అను: "ఒకవేళ ఆ అనంత కరుణామయునికి కుమారుడే ఉంటే, అందరి కంటే ముందు నేనే అతనిని ఆరాధించేవాడిని."

82. భూమ్యాకాశాలకు ప్రభువు మరియు సింహాసనానికి ('అర్థోకు) ప్రభువు అయిన ఆయన (అల్లాహ్) వారి కల్పనలకు అతీతుడు. ³⁵

83. వారికి వాగ్దానం చేయబడిన ఆ దినాన్ని వారు దర్శించే వరకు, వారిని వారి వాదోపవాదాలలో మరియు వారి క్రీడలలో మునిగి ఉండనివ్వ!

84. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) మాత్రమే ఆకాశాలలో ఆరాధ్యుడు మరియు భూమిలో కూడా ఆరాధ్యుడు. మరియు ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు. ³⁶

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ ﴿٧٨﴾

أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ ۗ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُوبُونَ ﴿٨٠﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ وَلَدٌ ۖ فَإِنَّا أَوَّلُ الْعٰبِدِينَ ﴿٨١﴾

سُبْحٰنَ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

فَذَرَهُمْ يَخُوضُونَ وَيَلْعَبُونَ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلٰهٌ وَفِي الْاَرْضِ إِلٰهٌ ۗ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

34) చూడండి, 52:42. వైది నోబుల్ ఖుర్ఆన్, తాత్పర్యం. దీని తాత్పర్యం జూనాగడిలో ఈ విధంగా ఉంది: "వారు ఏదైనా విషయాన్ని గట్టిగా నిర్ధారించారా ఏమిటి? అయితే నిశ్చయంగా, మేము కూడా గట్టిగానే నిర్ధారిస్తాము."

35) చూడండి, 6:100.

36) చూడండి, 6:3.

85. మరియు ఆకాశాలలోను మరియు భూమి లోను మరియు ఆ రెండింటి మధ్యను ఉన్న సమస్తానికీ సామ్రాజ్యాధికారి అయిన ఆయన (అల్లాహ్) శుభదాయకుడు; మరియు అంతిమ ఘడియ జ్ఞానం కేవలం ఆయనకే ఉంది; మరియు ఆయన వైపునకే మేరంతా మరలింపబడతారు.

86. మరియు వారు ఆయనను వదలి, ఎవరినైతే ప్రార్థిస్తున్నారో, వారికి సిఫారసు చేసే అధికారం లేదు. ³⁷ కేవలం సత్యానికీ సాక్ష్యమిచ్చే వారు మరియు (అల్లాహ్ ఒక్కడే, అని) తెలిసి ఉన్నవారు తప్ప!

87. మరియు నీవు: "మిమ్మల్ని ఎవరు సృష్టించారు?" అని వారితో అడిగినప్పుడు, వారు నిశ్చయంగా: "అల్లాహ్!" అని అంటారు. అయితే వారు ఎందుకు మోసగించ బడుతున్నారు (సత్యం నుండి మరలించ బడుతున్నారు)?

88. "మరియు ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, ఈ ప్రజలు విశ్వసించరు!" అని పలికే (ప్రవక్త యొక్క) మాట (అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు).

89. కావున నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) వారిని ఉపేక్షించు. మరియు ఇలా అను: "మీకు సలాం!"³⁸ మున్నుండు వారు తెలుసు కుంటారు.

*****

وَتَبَرَّكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ
عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٥﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ
بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

وَلَيْنُ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٥٧﴾

وَقِيلَ لَهُ رَبِّ إِنَّا هَوْلَاءِ قَوْمٍ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

37) చూడండి, 10:3.

38) ఇక్కడ కేవలం సలామున్ అని ఉంది; ఆస్సలాము అని లేదు. అంటే - మీ దారి మీది మరియు మా దారి మాది, అని అర్థం. మీరు మున్నుండు తెలుసుకుంటారు. ఎవరు సన్మార్గం మీద ఉన్నారో మరియు ఎవరు దుర్మార్గం మీద ఉన్నారో! చూడండి, 25:63, 28:55.

***

44. సూరహ్ అద్-దు'ఖాన్

سُورَةُ الدَّخَانِ

దు'ఖానున్: పొగ. ఈ సూరహ్ కూడా ఇతర 'హ్-మిమ్ సూరాహ్ల వలే మక్కాహ్ మధ్య కాలపు చివరి భాగంలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ సూరహ్ పునరుత్థాన దినం సత్యమని, అది తప్పక వస్తుందని తెలుపుతోంది మరియు అప్పుడు సంభవించే విషయాలను కూడా వివరిస్తోంది. 59 ఆయాతలున్న దీని పేరు 10వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ 7 (40-46) సూరాహ్ ల సమూహంలో ఇది 5వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హ్-మిమ్.
2. స్పష్టమైన ఈ గ్రంథం సాక్షిగా! ¹
3. నిశ్చయంగా, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) శుభవంతమైన రాత్రిలో అవతరింపజేశాము. ² నిశ్చయంగా, మేము (ప్రజలను) ఎల్లప్పుడూ హెచ్చరిస్తూ వచ్చాము. ³
4. దానిలో (ఆ రాత్రిలో), ప్రతి కీలక ఆదేశం నిర్ణయించబడుతుంది -

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ ①

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ②

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبْرَكَةٍ إِنَّا كُنَّا

مُنذِرِينَ ③

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ④

- 1) చూడండి, 12:1.
- 2) ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడిన రాత్రి లైలతుల్ ఖద్ర్ శుభవంతమైన / ఘనతగల రాత్రి. చూ. సూరహ్ అల్-ఖద్ర్ (97). ఇంకా చూడండి, 2:185 ఈ రాత్రి రమదాన్ నెల చివరి 10 రోజులలోని బేసి రాత్రులో ఒకటి అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. (i) ఈ రాత్రిలో ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడింది. (ii) ఈ రాత్రిలో దైవదూతలు ('అలైహిమ్ స.) మరియు పవిత్ర ఆత్మ (జబ్బీల్ 'అ.స.) దిగి వస్తారు. (iii) ఈ రాత్రిలో, రాబోయే సంవత్సరంలో జరుగబోయే విషయాల నిర్ణయం జరుగుతుంది. (iv) ఈ రాత్రిలో చేసే ఆరాధన ('ఇబాదాత్) వేయి నెలల (83 సంవత్సరాల 4 నెలల) ఆరాధన కంటే ఉత్తమమైనది. ఈ రాత్రిలోనే ఖుర్ఆన్ ఏడవ ఆకాశంపై ఉన్న లా'హా మ'హాఫూ'జ్ నుండి భూ లోకపు ఆకాశంపై ఉన్న బైతుల్ 'ఇజ్జాహ్ లోకి మొత్తం ఒకసారి దింపబడింది. ఆ తరువాత 23 సంవత్సరాలలో క్రమక్రమంగా దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) మీద అవతరింపజేయబడింది.
- 3) ఖుర్ఆన్ అవతరణ ప్రజలకు మంచి చెడును బోధించటానికి జరిగింది.

5. మా వద్ద నుండి ఆజ్ఞ రూపంలో! నిశ్చయంగా, మేము (సందేశహారులను) పంపుతూ వచ్చాము.

أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾

6. నీ ప్రభువు తరపు నుండి కారుణ్యంగా! నిశ్చయంగా, ఆయనే అంతా వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

7. మీరు నమ్మేవారే అయితే! ఆయనే ఆకాశాలకు మరియు భూమికి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు.

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنْتُمْ مُّوقِنِينَ ﴿٧﴾

8. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ఆయనే జీవితాన్ని ప్రసాదించేవాడు మరియు ఆయనే మరణాన్ని ఇచ్చేవాడు. ఆయనే మీ ప్రభువు మరియు పూర్వికులైన మీ తాత-ముత్తాతల ప్రభువు. 4

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾

9. అసలు! వారు సందేహంలో పడి ఆటల్లో మునిగి ఉన్నారు (పరిహసిస్తు ఉన్నారు).

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَّالْعَبُونَ ﴿٩﴾

10. కావున నీవు ఆకాశం స్పష్టమైన పొగను తీసుకువచ్చే దినం కొరకు నిరీక్షించు!

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

11. అది మానవులందరినీ క్రమ్ము కుంటుంది. అదొక బాధాకరమైన శిక్ష.

يَعْعَى النَّاسُ هَذَا عَذَابَ آلِيمٍ ﴿١١﴾

12. (అప్పుడు వారు ఇలా వేడుకుంటారు): "ఓ మా ప్రభూ! ఈ శిక్షను మా నుండి తొలగించు. నిశ్చయంగా, మేము విశ్వాసులమవుతాము."

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

13. ఇక (అంతిమ ఘడియలో) హితబోధ స్వీకరించటం వారికి ఎలా పనికి రాగలదు? వాస్తవానికి వారి వద్దకు (సత్యాన్ని) స్పష్టంగా తెలియజేసే ప్రవక్త వచ్చి ఉన్నాడు;

أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

14. అప్పుడు వారు అతని నుండి మరలి పోయారు మరియు ఇలా అన్నారు: "ఇతను ఇతరుల నుండి నేర్చుకున్నాడు, ఇతనొక

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ﴿١٤﴾

4) చూడండి, 7:158. ఈ ఆయత్ను పోలిన ఆయత్.

పిచ్చివాడు!" 5

15. వాస్తవానికి మేము కొంత కాలం వరకు ఈ శిక్షను లోలగిస్తే నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తు వచ్చిందే (సత్య-తిరస్కారం) మళ్ళి చేస్తారు.

16. మేము శిక్షించటం కోసం గట్టిగా పట్టుకున్న రోజు, మేము నిశ్చయంగా ప్రతీకారం చేస్తాము. (3/4)

17. * మరియు వాస్తవంగా, వారికి పూర్వం మేము ఫిర్ బెన్ జాతి వారిని పరీక్షకు గురి చేశాము. మరియు వారి వద్దకు గౌరవ నీయుడైన ప్రవక్త వచ్చి ఉన్నాడు.

18. (అతను ఇలా అన్నాడు): "అల్లాహ్ దాసులను నాకు అప్పగించు. 6 నేను మీ వద్దకు పంపబడిన నమ్మకస్తుడనయిన సందేశహరుణ్ణి.

19. "మరియు మీరు అల్లాహ్ ముందు అహంబావాన్ని (ఔన్నత్యాన్ని) చూపకండి. నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు స్పష్టమైన ప్రమాణం తీసుకొని వచ్చాను.

20. "మరియు నిశ్చయంగా నేను నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు (అయిన అల్లాహ్) యొక్క శరణు వేడుకొనుచున్నాను - మీరు నన్ను రాళ్లు రువ్వి చంపకుండా ఉండటానికి.

21. "ఒకవేళ మీకు నాపై నమ్మకం లేకపోతే! నా నుండి వేరైపోండి!"

22. చివరకు అతను తన ప్రభువును ఇలా ప్రార్థించాడు: "నిశ్చయంగా, ఈ జనులు చాలా అపరాధులు!"

23. (అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు): "నివు నా దాసులను తీసుకొని రాత్రివేళ

إِنَّا كَاشِفُوا الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَيَّ اللَّهُ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَنِ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾

وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾

وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاغْتَرِبُوا ﴿٢١﴾

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾

فَأَسْرَ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾

5) చూడండి, 16:103 మరియు 25:4.

6) 'ఇబాదల్లాహ్': అంటే ఇక్కడ మూసా ('అ.స.) జాతి వారైన బనీ-ఇస్రాయిల్ తెగవారు.

బయలుదేరు, నిశ్చయంగా, మీరు వెంబడించ బడతారు.

24. "మరియు నీవు సముద్రాన్ని నిలిచి (చిలి) ఉన్న స్థితిలో వదలి వెళ్ళిపో! 7 నిశ్చయంగా, వారు మునిగిపోయే సైనికులు!"

25. వారు ఎన్నో తోటలను మరియు చెలమలను వెనుక విడిచి పోయారు;

26. మరెన్నో పచ్చని పొలాలను మరియు చక్కని నిలయాలను;

27. మరియు వారు అనుభవిస్తూ ఉన్న ఎన్నో సుఖ-సంతోషాలను కూడా!

28. ఈ విధంగా, (వారి ముగింపు జరిగింది). మరియు మేము వాటికి ఇతర జాతి వారిని వారసులుగా చేశాము.

29. కాని, వారి కొరకు ఆకాశం గానీ, భూమి గానీ విలపించలేదు మరియు వారికి ఎలాంటి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడలేదు.

30. మరియు వాస్తవంగా! మేము ఇస్రా'యిల్ సంతతి వారిని అవమానకరమైన శిక్ష నుండి విముక్తి కలిగించాము -

31. ఫీర్జౌన్ నుండి. నిశ్చయంగా, అతడు తలబిరుసు, బరితెగించిపోయాడు.

32. మరియు వాస్తవానికి మాకు తెలిసి ఉండి కూడా మేము వారిని లోకంలో (ఆ కాలపు) సర్వ జనులపై ఎన్నుకున్నాము. 8

33. మరియు మేము వారికి అద్భుత సూచనలను (ఆయాతులను) బసంగి ఉంటిమి. అందులో వారికి స్పష్టమైన పరీక్ష ఉండింది.

وَأَتْرِكُ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّعْرَقُونَ ﴿٢٤﴾

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

وَنَعْمَةً كَانُوا فِيهَا فَكَيْهَيْنِ ﴿٢٧﴾

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾

وَأَتَيْنَاهُم مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾

7) చూడండి, 26:63-66. రహ్మాన్: అంటే ప్రశాంతమైనది లేక తడి లేనిది. జోహారి (రహ్మా) దీనిని ప్రశాంతంగా చిలిపోయి ఉన్నది, అని వివరించారు.

8) ఎందుకంటే ఆ కాలంలో కేవలం బనీ-ఇస్రా'యిల్ వారు మాత్రమే ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.త.) ను ప్రార్థించేవారు. మిగతా వారంతా బహు దైవారాధకులుగా ఉన్నారు.

34. నిశ్చయంగా వీరు (ఋదైభులు) ఇలా అంటున్నారు:

35. "వాస్తవానికి, మాకు ఈ మొదటి మరణం మాత్రమే ఉంది, ఆ తరువాత మేము తిరిగి బ్రతికించబడము.

36. "మీరు సత్యవంతులే అయితే, మా తాత-ముత్తాతలను లేపి తీసుకు రండి!"⁹

37. వారు మేలైనవారా? లేక తుబ్బ'అ జాతి వారు¹⁰ మరియు వారికంటే పూర్వం వారా? మేము వారందరినీ నాశనం చేశాము. నిశ్చయంగా, వారందరూ అపరాధులే!

38. మరియు మేము ఈ ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్నదంతా, కేవలం వినోదం కొరకు సృష్టించ లేదు.¹¹

39. మేము వాటిని సత్యబద్ధంగానే సృష్టించాము, కాని చాలా మందికి తెలియదు.¹²

40. నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం వారందరి కొరకు ఒక నిర్ణీత దినం.¹³

41. ఆ దినమున ఏ స్నేహితుడు కూడా మరొక స్నేహితునికి ఏమాత్రం ఉపయోగ పడడు. మరియు వారికి ఎలాంటి సహాయమూ లభించదు;¹⁴

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ³⁴

إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ³⁵

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ³⁶

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ³⁷ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ³⁸

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِبِينِ³⁹

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ⁴⁰

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ⁴¹

يَوْمَ لَا يُعْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ⁴²

9) చూడండి, 43:22-23.

10) తుబ్బ'అ, అంటే సబా' ప్రాంతంలో నివసించే 'హిమ్యార్' తెగకు చెందినవారు. వారి రాజుల బిరుదు తుబ్బ'అ. ఏ విధంగానైతే రోమన్ రాజులు సీజర్ అనబడేవారో! వారు చాలా కాలం దక్షిణ 'అరేబియా మీద రాచరికం చేశారు. వారిని, అబిసినియా వారు (Abyssinians) 4వ క్రీ.శ.లో అంతమొందించారు. చూడండి, 50:14 వారు సత్య-తిరస్కారులు.

11) ఇటువంటి ఆయత్ కోసం చూడండి, 38:27, 23:115-116, 15:85 మరియు 21:16.

12) చూడండి, 10:5.

13) చూడండి, 77:13.

14) చూడండి, 23:101, 70:10. మౌలా: అంటే కొందరు, "దగ్గరి బంధువు," అని కూడా తాత్పర్యమిచ్చారు.

42. అల్లాహ్ కరుణించిన వానికి తప్ప! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

43. నిశ్చయంగా, జుల్ఖూమ్ వృక్ష ఫలం;

44. పాపులకు అహారంగా ఇవ్వబడుతుంది;

45. మరెక్కడా నూనె (నీసం) వలే, ¹⁵ అది వారి కడుపులో మరుగుతుంది;

46. సలసల కాగే నీటిలాగా!

47. (ఇలా అనబడుతుంది): "ఇతనిని పట్టుకొని భగభగ మండే నరకాగ్ని మధ్యలోకి ఈడ్చండి;

48. "ఆ తరువాత అతని నెత్తిమీద సలసల కాగే నీటిని - శిక్షగా - పోయింది.

49. " 'దీని రుచి చూడు; నిశ్చయంగా, నీవు శక్తిమంతుడివిగా, గౌరవనీయుడివిగా ఉండేవాడివి కదా!'

50. "నిశ్చయంగా, ఇదే మీరు సందేహంలో పడి వున్న విషయం!"

51. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు శాంతి భద్రతలు గల స్థలంలో ఉంటారు.

52. తోటలలో మరియు చెలమలలో!

53. వారు, మృదువైన పట్టు వస్త్రాలు మరియు బంగారు (జరీ) పట్టు వస్త్రాలు ధరించి, ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా కూర్చోని ఉంటారు. ¹⁶

54. ఇలా ఉంటుంది వారి స్థితి! మరియు మేము వారిని అందమైన, ప్రకాశవంతమైన కళ్లుగల వారితో (హూర్లలో) వివాహం

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

إِنَّ شَجَرَتِ الرَّقُّومِ ﴿٤٣﴾

طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

كَغَلِي الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّقِلِينَ ﴿٥٣﴾

كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

15) అల్-ముహ్మలు: కరిగిన రాగి అని కూడా కొందరు వ్యాఖ్యానించారు.

16) చూడండి, 18:31 మరియు 35:33.

చేయిస్తాము. 17

55. వారక్కడ శాంతియుతంగా ఉంటూ అనేక రకాలైన ఫలాలను అడుగుతూ ఉంటారు. 18

56. వారక్కడ మరణాన్ని 19 ఎన్నడూ రుచి చూడరు; వారి మొదటి (ఇహలోక) మరణం తప్ప! మరియు ఆయన వారిని భగభగ మండే అగ్ని శిక్ష నుండి కాపాడాడు;

57. నీ ప్రభువు అనుగ్రహం వల్ల. ఇదే, ఆ గొప్ప సాఫల్యం!

58. అందుకే నిశ్చయంగా, మేము (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) నీ భాషలో సులభం చేశాము. ఇలాగైనా వారు అర్థం చేసుకుంటారని (హితబోధ గ్రహిస్తారని). 20

59. కావున, నీవు నిరీక్షించు! నిశ్చయంగా, వారు కూడా నిరీక్షిస్తున్నారు.

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

فَضَلَّا مِن رَّبِّكَ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

*****

17) 'హలారున్': చూడండి, 56:22, 52:20, 55:56, 37:48, 38:52. వారి కళ్ల నలుపు మరియు తెలుపు ఎంతో అందంగా ఉంటాయి. వారిని చూసిన వారు వారి అందానికి ముగ్ధులైపోతారు.

18) చూడండి, 43:73.

19) 'స'హీహ్ 'హదీస్' లో ఉంది: మృత్యువును ఒక గోరై ఆకారంలో తెచ్చి స్వర్గనరకాల మధ్య జిబ్బో చేస్తారు. మరియు ఈ విధంగా ప్రకటిస్తారు: 'ఓ స్వర్గ వాసులారా! ఇక మీకు మృత్యువు లేదు; మీరు కలకాలం స్వర్గంలో ఉంటారు. ఓ నరక వాసులారా! మీకు సదా నరకవాసమే. మీకు మృత్యువు లేదు.' ('స. బుఖారీ, 'స. ముస్లిం) ఇంకా చూ. 19:39, 37:58-59.

20) చూడండి, 19:97.

***

45. సూరహ్ అల్-జాసి'యహ్

జాసి'యతున్: భక్తిలో మోకరిల్లటం, కూలబడటం ఇది సూరహ్ అద్-దుఖాన్ (44) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. మానవులంతా పునరుత్థాన దినమున నమ్రతలో అల్లాహ్ (సు.త.) ముందు మోకరిల్లతారు. మక్కహ్ లో అవతరింప జేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 37 ఆయాతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు 28వ ఆయత్ లో ఉంది. ఈ 7 (40-46) సూ.లలో ఇది 6వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హమ్మిమ్.
2. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తరపు నుండి జరిగింది.
3. నిశ్చయంగా, విశ్వసించే వారి కొరకు, ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో అనేక సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి. ¹
4. మరియు మీ సృష్టిలోనూ మరియు (భూమిలో) ఆయన వ్యాపింపజేసిన జీవరాసులలోనూ, దృఢ విశ్వాసం ఉన్న వారి కొరకు ఎన్నో సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి. ²
5. మరియు రేయింబవళ్ల అనుక్రమంలో మరియు అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి జీవనోపాధిని (వర్షాన్ని) పంపి, దాని ద్వారా భూమికి దాని మరణం తర్వాత, తిరిగి జీవం పోయటంలో మరియు వాయువుల మారటంలోనూ బుద్ధి మంతులకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.
6. ఇవి అల్లాహ్ సూచనలు (ఆయాత్), మేము వీటిని నికర యథాతథంగా వినిపిస్తున్నాము. ఇక వారు అల్లాహ్ ను మరియు

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ① حَمِّ
 تَنْزِيلِ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ
 الْحَكِيمِ ②
 إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ
 لِلْمُؤْمِنِينَ ③
 وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ
 آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ④
 وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ
 اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا
 بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ
 الرِّيحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ⑤
 تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ
 بِالْحَقِّ فَبِآيٍ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ
 وَأُيْتِهِ يُؤْمِنُونَ ⑥

1) చూడండి, 2:164.
 2) చూడండి, 7:185 మరియు 10:5.

ఆయన సూచనలను (ఆయాతులను) కాక మరే సమాచారాన్ని విశ్వసిస్తారు? ³

7. అపవాదుడు, పాపిష్టుడు అయిన ప్రతి వ్యక్తికి తీవ్రమైన వ్యథ గలదు.

8. అతడు తన ముందు పరించబడే అల్లాహ్ సూచనలను (ఆయాతులను) వింటు న్నాడు. ఆ తరువాత మూర్ఖపు పట్టుతో దురహంకారంలో వాటిని విననట్లు వ్యవహరి స్తున్నాడు. కావున అతనికి బాధాకరమైన శిక్ష పడనున్నదనే వార్తను వినిపించు.

9. మరియు మా సూచనలకు (ఆయాతులకు) సంబంధించిన విషయం అతనికి తెలిసినప్పుడు, వాటిని గురించి ఎగతాళి చేస్తాడు. అటువంటి వారందరికీ అవమానకరమైన శిక్ష ఉంది.

10. వారి ముందు నరకం ఉంటుంది. మరియు వారి సంపాదన వారికి ఏ మాత్రం పనికిరాదు. మరియు అల్లాహ్ ను వదిలి వారు సంరక్షకులుగా చేసుకున్నవారు కూడా వారికి ఏ విధంగానూ ఉపయోగపడరు. మరియు వారికి మోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

11. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మార్గదర్శకత్వం. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువు సూచనలను (ఆయాతులను) తిరస్కరిస్తారో, వారికి అధమమైన, బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది. ⁴ (7/8)

12. * అల్లాహ్! ఆయనే, సముద్రాన్ని మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు; దానిలో తన ఆజ్ఞతో ఓడలు పయనించటానికి మరియు మీరు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి మరియు మీరు కృతజ్ఞతలు తెలుపు కోవటానికి.

وَيَلِّ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ٧

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ٨

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوعًا أَوْ لَيْكًا لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ٩

مِنْ وَّرَائِهِمْ جَهَنَّمَ ۖ وَلَا يُعْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ۗ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ١٠

هَذَا هُدًى ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٍ ١١

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ ۖ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ١٢

3) చూడండి, 39:23.

4) చూడండి, 34:5.

13. మరియు ఆయన ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సమస్తాన్ని, తన అనుగ్రహంతో మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆలోచించే వారికి ఎన్నో సూచనలు (ఆయాతీ) ఉన్నాయి.

14. (ఓ ప్రవక్తా!) విశ్వసించిన వారిలో: " ఒక జాతి వారికి తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫల మిచ్చే అల్లాహ్ దినాలు ⁵ వస్తాయని' నమ్మని వారిని క్షమించండి." అని చెప్పు. ⁶

15. ఎవడైతే సత్కార్యం చేస్తాడో, అతడు తన స్వయం (మేలు) కొరకే చేస్తాడు. మరెవడయినా దుష్కార్యానిక బడిగడితే, దాని పాప ఫలం అతని మీద పడుతుంది. తరువాత మీరంతా, మీ ప్రభువు వైపునకే మరలించబడతారు.

16. మరియు వాస్తవంగా, మేము ఇస్రా'యిల్ సంతతి వారికి గ్రంథాన్ని (తొరాత్ ను), వివేకాన్ని మరియు ప్రవక్త పదవులను ప్రసాదించి ఉన్నాము మరియు వారికి మంచి జీవనోపాధిని ప్రసాదించి ఉన్నాము మరియు వారిని (వారి కాలపు) ప్రజలపై ప్రత్యేకంగా ఆదరించి ఉన్నాము. ⁷

17. మరియు వారికి ధర్మ విషయంలో స్పష్టమైన నిదర్శనాలు ఇచ్చి ఉన్నాము. ⁸ వారు తమ పరస్పర ద్వేషాల వల్ల వారికి జ్ఞానం వచ్చిన పిదపనే విభేదాలకు లోనయ్యారు. ⁹ నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వారి

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

فَلِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَآئٍ مِّنَ اللَّهِ لَيَجْزِي قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

وَأَتَيْنَاهُم بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ ۖ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًّا ۚ بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ

5) అయ్యామల్లాహ్: అల్లాహ్ దినాలు, అంటే పునరుత్థాన దినం. చూడండి, 14:5.
 6) ఈ ఆజ్ఞ ప్రవక్తత్వం ప్రసాదించబడిన మొదటి రోజులలో ఉండేది. అప్పుడు ముస్లింలు, కొంత మంది మాత్రమే ఉండేవారు. మరియు వారిలో చాలామంది సమాజంలో బలహీన వర్గాలకు చెందిన వారు. ఎప్పుడైతే ముస్లింలు తమ శత్రువులను ఎదుర్కునే స్థితికి వచ్చారో వారికి జహాద్ ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.
 7) ఆ కాలంలో బనీ-ఇస్రా'యిల్ వారు మాత్రమే, ఏక దైవారాధకులుండిరి. చూడండి, 2:47.
 8) అల్-అఘ్ను: ఇక్కడ చాలా వ్యాఖ్యాతల దృష్టిలో 'ధర్మం' కొరకు వాడబడింది.
 9) చూడండి, 23:53.

మధ్య ఉన్న విభేదాలను గురించి పునరుత్థాన దినమున, వారి మధ్య తీర్పు చేస్తాడు.

18. తరువాత (ఓ ముహమ్మద్!) మేము, నిన్ను (మేము) నియమించిన ధర్మ విధానం మీద నిలబెట్టాము. కావున నీవు దానినే అనుసరించు మరియు నీవు జ్ఞానంలేని వారి కోరికలను అనుసరించకు.

19. నిశ్చయంగా వారు నీకు - అల్లాహ్ కు ప్రతిగా - ఏ మాత్రం ఉపయోగపడలేరు. మరియు నిశ్చయంగా దుర్మార్గులు ఒకరి కొకరు రక్షకులు. మరియు అల్లాహ్ యే దైవభీతి గలవారి సంరక్షకుడు.

20. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మానవులకు అంతర్లప్తి (పరిజ్ఞానం) ఇచ్చేది గానూ మరియు విశ్వసించే జనులకు మార్గ దర్శకత్వం గానూ మరియు కారుణ్యం గానూ ఉంది.

21. దుష్కార్యాలకు పాల్పడిన వారు, వారి ఇహలోక జీవితంలోనూ మరియు వారి మరణానంతర జీవితంలోనూ - వారిని మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారిని - మేము ఒకే విధంగా పరిగణిస్తామని భావిస్తున్నారా ఏమిటి? వారి నిర్ణయాలు ఎంత చెడ్డవి!

22. మరియు అల్లాహ్ ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సత్యంతో సృష్టించాడు మరియు ప్రతి వ్యక్తికి తన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమివ్వబడటానికి మరియు వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

23. తన మనోవాంచలను తన దైవంగా చేసుకున్నవానిని నీవు చూశావా? మరియు అతడు జ్ఞానవంతుడు అయినప్పటికీ అల్లాహ్! అతనిని మార్గభ్రష్టత్వంలో

يَفْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُؤُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِيُجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هُوَهُ وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ

వదిలాడు ¹⁰ మరియు అతని చెవుల మీద మరియు అతని హృదయం మీద ముద్రవేశాడు మరియు అతని కళ్లమీద తెర వేశాడు; ¹¹ ఇక అల్లాహ్ తప్ప అతనికి మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు ఎవడున్నాడు? ఇది మీరు గ్రహించలేరా?

24. మరియు వారిలా అంటారు: "మా (జీవితం) కేవలం ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మాత్రమే! మేము మరణించేది మరియు జీవించేది ఇక్కడే మరియు మమ్మల్ని నశింపజేసేది ఈ కాలచక్రం మాత్రమే!" ¹² మరియు వాస్తవానికి, దాని గురించి వారికి ఎలాంటి జ్ఞానంలేదు. వారు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తున్నారు.

25. మరియు వారి ముందు స్పష్టమైన మా సూచనలు (ఆయాల్) వినిపించబడినప్పుడు: "మీరు సత్యవంతులే అయితే మా తాత-ముత్తాతలను (బ్రతికించి) తీసుకు రండి!" అని మాత్రమే వాదిస్తారు. ¹³

26. వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్‌యే మీకు జీవితం ఇచ్చేవాడు తరువాత మరణింపజేసేవాడు ఆ పిదప పునరుత్థాన దినమున సమావేశపరిచే వాడూను! ఇందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. అయినా చాలా మంది జనులకు ఇది తెలియదు."

27. మరియు ఆకాశాల మరియు భూమి యొక్క సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం అల్లాహ్‌కే

غَشُوَّةٌ ۖ فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ
اللَّهِ ۖ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا
نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا
الدَّهْرُ ۗ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ
إِنَّهُمْ إِلَّا يَخْتَوُونَ ﴿٢٤﴾

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا
كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتُّو
بِأَبَائِنَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ
ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا
رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

10) చూడండి, 14:4.
11) చూడండి, 2:7 మరియు 7:186.
12) 'హదీస్' ఖుద్రీ, అల్లాహ్ (సు.త.) అంటాడు: "అదమ్ కుమారుడు నాకు బాధ కలిగిస్తాడు - కాలాన్ని దూషిస్తాడు - (అంటే కాలం వల్ల తనకు దురవస్థ వచ్చిందంటాడు). వాస్తవానికి కాలం అనేది ఏమీ లేదు. నేనే కాలాన్ని! సర్వాధికారాలు నా చేతిలోనే ఉన్నాయి. రాత్రిం బవళ్లను మార్చేవాడను నేనే." ('స. బు'ఖారీ, ముస్లిం).
13) చూడండి, 44:36.

చెందినది. మరియు ఏ రోజున ప్రళయ ఘడియ నెలకొంటుందో, ఆ దినమున అసత్యవాదులు నష్టానికి గురి అవుతారు.

28. మరియు ప్రతి సమాజం వారిని నీవు మోకరిల్లి ¹⁴ ఉండటాన్ని చూస్తావు. ప్రతి జాతి వారిని తమ కర్మ పత్రం వైపునకు పిలవడం జరుగుతుంది. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): "ఈ రోజు మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం మీకు ఇవ్వబడుతుంది."

29. "ఇది మేము వ్రాసి పెట్టిన (మీ కర్మ) పత్రం, ఇది మీ గురించి సత్యమే పలుకుతుంది. ¹⁵ నిశ్చయంగా మేము, మీరు చేస్తున్న కర్మలన్నింటినీ వ్రాయిస్తూ ఉండే వారము."

30. కావున విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండిన వారిని, వారి ప్రభువు తన కారుణ్యంలోకి ప్రవేశింపజేసుకుంటాడు. ¹⁶ ఇదే ఆ స్పష్టమైన విజయం (సాఫల్యం).

31. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారితో (ఇలా అనబడుతుంది): "మీకు మా సూచనలు వినిపించబడలేదా? కాని మీరు దురహంకారంలో పడిపోయారు మరియు అపరాధులైపోయారు."

32. మరియు: "నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం మరియు అంతిమ ఘడియను గురించి ఎలాంటి సందేహం లేదు." అని అన్నప్పుడు మీరన్నారు: "ఆ అంతిమ ఘడియ ఏమిటో మాకు తెలియదు. అది కేవలం ఒక ఊహాగానం తప్ప మరేమీ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِئِدِ يَحْسَرُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾

وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ أَيْتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنَّ نَظْنَ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

14) జాసి'యతున్: Kneeling down, మోకరిల్లటం, మోకాళ్లు భూమికి ఆనించి కూర్చోవడం.

15) చూడండి, 39:69 మరియు 18:49.

16) అంటే స్వర్గం.

కాదని మేము భావిస్తున్నాము. మేము దానిని ఏ మాత్రం నమ్మేవారం కాము." 17

33. వారి దుష్కర్మల ఫలితాలు వారి ముందు తీటతెల్లమైనాయి. మరియు వారు దేనిని గురించి పరిహాసమాడుతూ ఉన్నారో, అదే వారిని చుట్టుముట్టింది.

34. మరియు వారితో ఇలా అనబడు తుంది: "ఈ రోజు మేము మిమ్మల్ని మరచిపోతాము, ఏ విధంగానైతే మీరు మీ సమావేశపు ఈ దినాన్ని మరచిపోయారో! మరియు మీ నివాసం నరకాగ్నియే మరియు మీకు సహాయపడే వారు ఎవ్వరూ ఉండరు."

35. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి మీరు అల్లాహ్ సూచనలను (అయాతలను) పరిహాసంగా తీసుకున్నారు. మరియు ఇహలోక జీవితం మిమ్మల్ని మోసపుచ్చింది. కావున ఈ రోజు వారిని దాని (నరకం) నుండి బయటికి తీయడం జరగదు. 18 మరియు వారికి తమ తప్పులను సరిదిద్దుకునే అవకాశమూ దొరకదు.

36. ఇక సర్వస్థోత్రాలు, ఆకాశాలకూ ప్రభువు, భూమికి ప్రభువు మరియు సర్వలోకాలకు ప్రభువు, అయిన అల్లాహ్ కు మాత్రమే శోభిస్తాయి!

37. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఘనత (మహనీయత) ఆయనకే చెందుతుంది. మరియు ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

*****

17) అంటే పునరుత్థానదినం - సత్యం.

18) చూడండి, 6:128 మరియు 43:74.

***

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ 33

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسُكُمْ كَمَا نَسَيْتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَصْرِينَ 34

ذَلِكُمْ بِأَنَّكُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَعَرَّيْتُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ 35

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 36

وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ 37